

PŁ

DZIENNIK ŁÓDZKI

Najstarsza gazeta Łodzi

▲ Uchwała
VII Plenum KC PZPR
— strona 3
▲ Wywiad
z ministrem
spraw wewnętrznych
gen. Cz. Kiszczakiem
— strona 4

- ◆ Potwierdzenie potrzeby realizacji idei porozumienia narodowego
- ◆ 9 ustaw stwarzających prawne podstawy reformy gospodarczej
- ◆ Projekty ustaw o Trybunale Stanu i Trybunale Konstytucyjnym, o spółdzielniach i ich związkach
- ◆ Zmiany w składzie rządu

Dwudniowe posiedzenie Sejmu PRL

26 i 27 lutego obradował Sejm PRL. W toku tego posiedzenia Sejm PRL podjął uchwałę, w której potwierdził potrzebę realizacji idei porozumienia narodowego w nowych warunkach, wolnych od anarchii, i uznał, że Obywatelskie Komitety Ocalenia Narodowego — PRZESZTAŁCAJĄCE SIĘ W OBYWATELSKIE KOMITETY ODRODZENIA NARODOWEGO — TO CENNA INICJATYWA SZEROKIEGO POPARCIA DLA DAŻEŃ WOJSKOWEJ RADY OCALENIA NARODOWEGO I RZĄDU GENERAŁA JARUZELSKIEGO, JEDNA Z WAŻNYCH FORM PATRIOTYCZNYCH DAŻEŃ SPOŁECZYSTWA.

Spotkanie T. Czechowicza z aktywnym partyjnym Łodzi

Spełniać społeczne oczekiwania i nadzieje

W piątek w sali Wojewódzkiej Szkoły Partyjnej odbyło się spotkanie członka Biura Politycznego, I sekretarza KC PZPR — TADEUSZA CZECHOVICZA z aktywnym partyjnym miastem.

Apel papieża

Papież Jan Paweł II przemawiając na placu św. Piotra w Rzymie do 80 tysięcy pielgrzymów wystąpił z gorącym apelem o pilne przerwanie masakry w Salwadorze i zakończenie bratobójczej wojny w drodze pokoju i pojednania.

Jan Paweł II zaapelował o zaprzestanie obecnej ingerencji w wewnętrzne sprawy Salwadoru. Zaapelował również o pomoc międzynarodową, która pozwoliłaby Salwadorowi podźwignąć się z ruiny.

sta. W spotkaniu uczestniczyli także członkowie KC: JAN BEDNAROWICZ i RYSZARD BRODOWICZ oraz przedstawiciele Wojewódzkiego Komitetu Obrony z jego przewodniczącym, prezydentem Łodzi JOZEFEM NIEWIADOMSKIM i pełnomocnikiem WRONK KAZIMIERZEM GARBACIEM.

Otwierając spotkanie T. Czechowicz stwierdził: — Chcemy wprowadzić to jako tradycję, abyśmy po każdym ważnym wydarzeniu w kraju mogli się tutaj spotkać, wymienić uwagi i wyciągnąć wnioski. Akurat dziś mamy taką okazję. W późnych godzinach nocnych zakończyło się VII Plenum Komitetu Centralnego. Było to pierwsze od dłuższego czasu plenum poświęcone sprawom wewnątrzpartyjnym, co wcale jednak nie oznacza, że nie mówiono o gospodarce. Tego tematu dziś, podczas żadnej chyba dyskusji, uniknąć się nie da...

Następnie, omawiając przyjętą przez plenum deklarację programowo-ideową partii zwrócił uwagę na jej fragmenty nawiązujące do tradycji.

W sobotę odbyło się pierwsze czytanie poselskich projektów ustaw, z których pierwszy przewi-

W piątek uchwalono 9 ustaw niezbędnych dla stworzenia prawnych podstaw reformy gospodarczej. W debacie poselskiej z reformą tą wiązano szansę uzyskania przez nasz kraj równowagi gospodarczej, wyprowadzenia go z kryzysu. Nie zamykano przy tym oczu na twarde wymogi obecnego etapu reformy, jak np. konieczność przesunięcia części pracowników do działów, które odczuwają ich brak, czy dotkliwe dla niemałej części społeczeństwa wyższe ceny. Podjęto również uchwałę w sprawie wykazu towarów lub usług, na które będą ustalane ceny urzędowe. Podkreślano w dyskusji konieczność stałego kontrolowania i analizowania przebiegu reformy, a w miarę potrzeby — modyfikowania tych czy innych rozwiązań.

W sobotę odbyło się pierwsze czytanie poselskich projektów ustaw, z których pierwszy przewi-

(Dalszy ciąg na str. 4)

(Dalszy ciąg na str. 2)

Bonn nie przyłączy się do sankcji amerykańskich

Minister gospodarki RFN, Otto Lambsdorff, na konferencji prasowej w waszyngtońskim klubie prasy wystąpił przeciwko próbom narzucenia krajom zachodnioeuropejskim różnego rodzaju „sankcji” ekono-

micznych i embargo handlowego wobec Związku Radzieckiego i Polski. W sprawie stosunków z Polską, minister Lambsdorff stwierdził, że RFN nie ma zamiaru dołączyć się do sankcji gospodarczych, z jakimi wystąpił Waszyngton.

183 Konferencja Plenarna Episkopatu Polski

W dniach 25 i 26 lutego br. odbyła się w Warszawie 183 Konferencja Plenarna Episkopatu Polski. Konferencję przewodniczył prymas Polski, książę arcybiskup Józef Glemp.

Podczas obrad prymas poinformował członków konferencji o podróży delegacji Episkopatu do Watykanu, jaka miała miejsce w dniach 4–11 lutego br. Delegacja

została kilkakrotnie przyjęta przez papieża Jana Pawła II. Omówiono ważne problemy wewnątrzkościelne, a także zadania Kościoła w szczególnej sytuacji, w jakiej znalazł się nasz kraj. Papież podkreślił — głosi komunikat z posiedzenia Episkopatu — swa nieustanna więź z ojczyzną, żywo interesował się wysiłkami podejmowanymi przez Kościół w Polsce dla ulżenia niedoli ludzkiej, a także podejmowanymi inicjatywami zmierzającymi do znalezienia drogi wyjścia z wieloletniego kryzysu.

Następnie — jak wynika z komunikatu — biskupi z największą troską omówili problemy przed którymi stanął nasz kraj podkreślając, że Episkopat uważa za swoje postannictwo wezwania w obecnej chwili do zawarcia ugody społecznej dla dobra całego narodu. Episkopat Polski wyraził głęboką wdzięczność za pomoc udzielaną z zagranicy społeczeństwu polskiemu i stwierdził, że kraj nasz potrzebuje w dalszym ciągu pomocy od innych krajów.

Biskupi wystuchali sprawozdania z prac poszczególnych komisji Episkopatu. (PAP)

Kto może otrzymać duplikaty wkładek zaopatrzenia

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego i Usług informuje, że zostały ustalone następujące zasady i tryb postępowania przy zagubieniu wkładek zaopatrzenia.

Duplikaty wkładek zaopatrzenia mogą uzyskać wyłącznie osoby, które je utraciły na skutek zdarzeń losowych (powódź, pożar, katastrofa, napad rabunkowy, kradzież i włamanie) na zasadach analogicznych jak przy wydawaniu duplikatów kart zaopatrzenia. W pozostałych przypadkach zagubienia lub kradzieży wkładek zaopatrzenia — nie będą wydawane duplikaty, a osoby te będą pobierały stałe karty zaopatrzenia w terenowych organach administracji państwowej stopnia podstawowego właściwych dla miejsca zamieszkania na podstawie zaświadczenia o zagubieniu wkładek.

Nkomo przed sądem?

Premier Zimbabwe Robert Mugabe zapowiedział postawienie przed sądem przywódcy Frontu Patriotycznego, Joshua Nkomo niedawno usuniętego z koalicyjnego rządu. Mu-

Mięso z Chińskiej Republiki Ludowej. W porcie gdańskim, przy Nabrzeżu Francuskim rozładowywany jest m/s „Szymonowski”. Przywiózł on do kraju 1.500 ton mięsa mrożonego z CHRL.

N/z: samochody chłodnie przy rozładowywaniu statku.

CAF — Janusz Uklejewski — telefoto

Usługi jakich w Polsce jeszcze nie było

Za 50 zł można poznać biorytm swojego życia

We Wrocławiu rozpoczęła działalność usługowa pierwsza tego rodzaju.

Ju w Polsce firma „Bio-rytm”, która na korespondencyjne zlecenia klientów przygotowuje komputerowe analizy biorytmu życia człowieka. Analizy wykonuje zespół informatyków, który wykorzystuje do przetwarzania danych zestawy maszyn liczących i komputer „Odra”. Wyniki analiz dostarczają szczegółowych informacji na temat biorytmu życia poszczególnych ludzi, a co najważniejsze ułatwiają określenie tzw. dni krytycznych, czyli okresów spadku formy organizmu, niepokoju, koncentracji intelektualnej, złej dyspozycji fizycznej. Wrocławską firmę „Bio-rytm” wykonuje usługi obsługi klientów i analizy komputerowe korespondencyjnie — oferty klientom mogą zgłaszać listownie na adres „Bio-rytm”, 50-983 Wrocław 1, skrytka pocztowa 1954.

Jak poinformował dziennikarza PAP kierownik firmy „Bio-rytm” Wiesław Czapek, w kulturze w ciągu kilku pierwszych dni działalności wykonano kilkaset komputerowych analiz biorytmicznych dla pierwszych klientów. Firma wspólnie z amerykańskim naukowcem prof. Michałem Wnukiem, dyrektorem Bio-systems Engineering Company na uniwersytecie stanu Wisconsin, prowadziła w Oboje analizy w zakresie biorytmu życia człowieka (określone są także komputerowe indywidualne prognozy długości życia) firma „Bio-rytm” na zlecenie korespondencyjnie wykonuje także badania i analizy komputerowe statystyczne, prognostyczne i ekonomiczne.

Ceny usług są przystępne; np. po jedynym analizie biorytmu życia (z prognozą miesięcznej kosztuje 50 złotych). Przy większej liczbie analiz firma udziela zniżek w opłatach od 20 do 40 proc. (PAP)

Obywatelskie Komitety Odrodzenia Narodowego — ważną formą patriotycznych dążeń społeczeństwa

Uchwała Sejmu PRL

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ponownie potwierdza potrzebę realizacji idei porozumienia narodowego. W nowych warunkach wolnych od anarchii, umożliwiających proces stabilizacji życia państwowego, odbudowę wartości moralnych, kształtowanie klimatu pracy i rzetelnego wykonywania obowiązków istnieje konieczność podjęcia dalszych wysiłków dla tworzenia i umacniania szerokiej platformy współdziałania wszystkich sił narodu, wszystkich ludzi dobrej woli niezależnie od ich poglądów i organizacyjnej przynależności, dla przywrócenia zaufania społecznego, właściwego rozumienia fundamentalnych spraw państwa polskiego i bytu narodowego.

Sejm uznaje, że działania Obywatelskich Komitetów Ocalenia Narodowego stanowią cenną inicjatywę szerokiego społecznego poparcia dla dążeń Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego i rządu premiera generała armii Wojciecha Jaruzelskiego. W komitetach tych przekształcających się w Obywatelskie Komitety Odrodzenia Narodowego Sejm upatruje jedną z ważnych form patriotycznych i obywatelskich dążeń naszego społeczeństwa mającego na względzie dobro ojczyzny, potrzebę przywrócenia normalnych warunków funkcjonowania państwa, gospodarki narodowej i życia społecznego oraz kontynuację dzieła socjalistycznej odnowy.

Sejm PRL podejmie wszelkie działania jakie okażą się niezbędne dla porozumienia narodowego i zaleca Prezydium Sejmu, aby wraz z klubami poselskimi PZPR, ZSL i SD oraz kołami poselskimi zainicjowało opracowanie platformy takiego porozumienia a także propozycji organizacyjnych jego ukształtowania w skali ogólnonarodowej oraz przedstawiło wyniki tych prac Sejmowi.

(PAP)

Uchwała Sejmu w sprawie cen urzędowych

Jak informujemy w relacji z posiedzenia Sejmu, podjęta została uchwała w sprawie określania wykazu towarów i usług, na które ustala się ceny urzędowe. Wiąże się to z realizacją jednego z postanowień przyjętej w piątek ustawy o cenach.

W myśl uchwały, ceny urzędowe ustala się na środki spożywcze i usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania lub ochrony zdrowia ludności: chleb, mąkę i kaszę, mięso wieprzowe, wołowe i cielęce oraz przetwory z tego mięsa, a także kurcząt, smalec i słoninę, mleko spożywcze, sery twarogowe, masło oraz tłuszcze roślinne, cukier, ryż, cytryny, herbatę popularną, zarówki główne szeregowe, popularny odbiornik radiowy oraz popularny odbiornik telewizyjny, węgiel, koks, ciepłą wodę oraz ogrzewanie mieszkań energią cieplną, gaz przewodowy i bezprzewodowy oraz energię elektryczną do użytku domowego, przewozy osób środkami miejskiej komunikacji masowej, przewozy krajowe osób koleją i transportem samochodowym, środki farmaceutyczne i odczynniki oraz artykuły sanitarne, świadczenia społecznych zakładów pomocy społecznej, domów małych dzieci, przedszkoli i żłobków, podreczniki, podstawowe przybory szkolne, lektury podstawowe i pomoce naukowe.

Ceny urzędowe ustala się też na środki produkcji i usługi, mające podstawowe znaczenie dla kosztów wytwarzania: węgiel kamienny, brunatny i koks, ropę naftową i olej opałowy, gaz przewodowy i bezprzewodowy, energię elektryczną, drewno tartaczne i tarcice, skóry surowe: bydłowe, cielęce i wieńskie, wełnę i bawełnę, włókna chemiczne, kauczuk, apatyty i fosfority, rudy i złom metali, wyroby hutnictwa żelaza i stali, wyroby hutnicze metali nieżelaznych, stępki i kwas siarkowy, cement, celulozę, przewozy krajowe towarów koleją, transportem samochodowym i wodnym, nawozy sztuczne i nawozy nawozowe, pasze treściwe pełnoporcjowe i wysokobiałkowe.

Wykaz obejmuje również podstawowe produkty rolna skupowane przez jednostki gospodarki społecznej: zboża, z wyjątkiem materiału siewnego, żywice wołowe i wieprzowe oraz kurcząt, mleko, buraki cukrowe, rzepak, z wyjątkiem materiału siewnego, tytoń.

Ceny urzędowe ustala się również na napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, sól, benzynę i olej napędowy, złoto i inne metale szlachetne oraz usługi pocztowo-telekomunikacyjne.

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1982 r.

Ustalanie cen urzędowych należeć będzie do zadań ministra do spraw cen, w myśl uchwalonej ustawy o utworzeniu urzędu tego ministra.

(PAP)

Przedzarki typu „Wir” zdały pomyślnie egzamin w Żyrardowie

Nowe oryginalne polskie przedzarki bezwzględnie działające na zasadzie tzw. wiru stacjonarnego (typu PF i R) zdały pomyślnie praktyczny egzamin w Żyrardowie Zakładach Tkanin Technicznych. Wytworzą się na nich chemiczne przedzie rdzenowe, używane do produkcji wysoko wytrzymałych taśm transportowych dla górnictwa. Istotną cechą tych urządzeń jest wielokrotnie większa wydajność od uzyskiwanej na konwencjonalnych maszynach.

W br. Łódzki kombinat maszyn włókienniczych „Wifama”, realizując zamówienie żyrardowskiej fabryki, zbudował dla niej 8 takich przedzarków. (PAP)

Kraków bez wody

Od piątku niemal cały Kraków pozbawiony był wody. Przyczyną takiego stanu rzeczy było stwierdzenie zatrucia wód Raby związkami fenolu przez wiertnię Przedsiębiorstwa Poszukiwań Nafty i Gazu w Chechowie. Zamknięto zakład wodociagowy w Dobczycach zaopatrujący w wodę dwie główne dzielnice Krakowa. Sytuacja taka miała potrwać — według dyrekcji krakowskich wodociągów — kilkadziesiąt godzin. (PAP)

Dwudniowe posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

(Dalszy ciąg ze str. 1)

duże nadanie konstytucyjnej rangi proponowanemu nowemu instytucjom: Trybunałowi Stanu i Trybunałowi Konstytucyjnemu, zaś drugi dotyczy szczegółowych rozwiązań związanych z Trybunałem Stanu. Projekty te będą obecnie szczegółowo rozpatrzone w sejmowej Komisji Prac Ustawodawczych.

Również w pierwszym czytaniu przedstawiony został poselski projekt ustawy o spółdzielniach i ich rodzinach. Dla jego rozpatrzenia powołano komisję nadzwyczajną. Tak więc liczba komi sejmowych zwiększyła się do 6.

Znowelizowano ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, o orderach i odznaczeniach, o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Ustawiono tytuł honorowy „Zasłużony Portowiec PRL”. Uchwalono ustawę o utworzeniu Państwowej Agencji Atomistyki. Dokonano zmian w składzie Rady Ministrów. Przedstawiciele rządu odpowiedzieli na interpelacje poselskie.

A oto szczegółowe sprawozdanie:

PIATEK

Posiedzenie Sejmu rozpoczęło się krótko po godzinie 11.00. Na sali obrad — Wojciech Jaruzelski i Henryk Jablonski. Obrady otworzył marszałek Sejmu Stanisław Gućwa.

Liczący 9 punktów porządek dziennego dwudniowego posiedzenia uzupełniony został o „Zmiany w składzie Rady Ministrów”.

Wniosek

pos. E. Osmańczyka

Zabierając głos w trybie nagłym, pos. Edmund Osmańczyk (bezp., okr. wyb. Kędzierzyn) ukończył wystąpić z wnioskiem o uzupełnienie porządku dziennego w kwestii zabezpieczenia wszystkich posłom równych praw w upowszechnianiu ich racji przez rządowe środki masowego przekazu. W uzasadnieniu powiedział m. in., że środki masowego przekazu ogłosiły tylko niektóre teksty wystąpienia poselskich na poprzednim posiedzeniu Sejmu w całości lub z małymi skrótami, a inne — ze skrótami nieraz zmieniającymi wywód posła. Powiedział też, że ostatnie jego wystąpienie w Sejmie nie ukazało się, jak to było zazwyczaj, w całości w „Trybunie Polskiej”, a więc w gazecie wychodzącej na ziemi, która reprezentuje od 1957 roku w Sejmie. Stwierdził, że złożył na ręce marszałka Sejmu protest. Oświadczył, że nie otrzymał dotychczas odpowiedzi rządu na swoje postulaty zgłoszone w debacie 25 stycznia, ani odpowiedzi marszałka Sejmu na swój protest. Nawołując do kwestii pełnego informowania społeczeństwa o przedkładanych przez posłów Sejmowi racjach, powiedział w konkluzji, że autorytet Sejmu potrzebny jest dziś krajowi w najwyższym stopniu.

Stanisław Gućwa poinformował, że wniosek, który złożył na jego ręce pos. E. Osmańczyk został przekazany organom rządowym. Marszałek powiedział, że sprawa jest w toku, w stadium finalizowania przez Prezydium Sejmu z odpowiednimi agendami rządowymi. Zapropował, aby wystąpienie pos. Osmańczyka potraktować jako wniosek — ten sam, który był już złożony uprzednio, zaś Prezydium Sejmu załatwi tę sprawę do końca.

Wygaśnięcie

I obsadzenie mandatów poselskich

Chwila ciszy Izba uczciła pamięć zmarłego niedawno posła Franciszka Giesinga.

Sejm stwierdził wygaśnięcie mandatów posłów Gustawa Holubka oraz Emila Wojtaszki, którzy nadesłali do Prezydium Sejmu pisma o zrzeczeniu się swych mandatów.

W pierwszym punkcie porządku dziennego Sejm podjął uchwałę w sprawie obsadzenia ośmiu mandatów poselskich w 7 okręgach wyborczych. Mandaty uzyskał: w okręgu wyborczym nr 10 Bydgoszcz — Władysław Janik, rolnik indywidualny z Moszczenicy, gmina Chojnice, radny WRN w Bydgoszczy, członek ZSL (Wiesława Geisler, która była tu pierwsza na liście kandydatów, zrzeka się prawa do uzyskania mandatu poselskiego w związku z warunkami rodzinnymi); w okręgu wyborczym nr 14 Częstochowa — Roman Lipowicz z Koniecpola, woj. częstochowski, prawnik, zastępca dyrektora w Koniecpolskich Zakładach Piły Piśnolowych, radny WRN w Częstochowie, członek PZPR; również w w okręgu wyborczym nr 14 Częstochowa — Halina Daniszewska, zamieszkała w tym mieście, inżynier włókienniczy, główny technolog w tamtejszej przędzalni czesankowej „Ełanex” radna WRN w Częstochowie, bezpartyjna; w okręgu wyborczym nr 17 Gdynia — Helena Budzisz z Władysławowa, woj. gdańskie, ekonomista, kierownik Ośrodka Elektrycznego Przetwarzania Danych w Przedsiębiorstwie Polowów i Usług Rybackich „Szkun” we Władysławowie, członek komisji WRN w Gdańsku, członek PZPR; w okręgu wyborczym nr 21 Katowice — Kazimierz Smuda, zamieszkały w Katowicach, technik, starszy mistrz w Hucie Metalu Nieżelaznych „Silesia” w Katowicach, radny WRN w Katowicach, członek PZPR, w okręgu wyborczym nr 44 Olsztyn — Jan Jerzy Polarski z Olsztyna, ekonomista, prezes Zarządu Wojewódzkiego

Szczegółowe rozwiązania będą korygowane

Debatę nad aktami określającymi nowe zasady funkcjonowania gospodarki, otworzył pos. STANISŁAW GEBALA (okr. wyb. Tarnów), występujący w imieniu Klubu Poselskiego PZPR. Stwierdził on, iż reforma gospodarcza będzie znaczącym krokiem naprzód w budowie socjalizmu w Polsce, a jej realizacja będzie wspomagać proces udrażniania gospodarki. Przyjmowane ustawy umacniają socjalistyczne stosunki ekonomiczne, doskonalą metody planowania i zarządzania do rozwoju sił wytwórczych, będą instytucjonalną gwarancją uniknięcia woluntaryzmu, który był jedną z głównych przyczyn kryzysu. Zdaniem Klubu PZPR, mocną stroną systemowych rozwiązań reformy jest ich bardzo szerokie przedyskutowanie w społeczeństwie. Prace nad reformą — stwierdził pos. Gebala — hamował przeciwny socjalizm, który chciał tylko takiej reformy, która by zniszczyła nasz ustrój. Działaniem tych wstecznych sił położył kres stan wojenny, który stworzył jednocześnie możliwości konsekwentnego wdrażania nowego mechanizmu gospodarczego.

Przedstawiciel Klubu Poselskiego ZSL pos. JOZEF KJOWSKI (okr. wyb. Olsztyn) powiedział, iż przedstawiane projekty ustaw są wypadkową wielu koncepcji oraz propozycji, a więc siła rzeczy nie mogą w pełni satysfakcjonować wszystkich. Akty te — zwrócił uwagę — spełniają swe zadanie, jeśli ich szczegółowych rozwiązań nie będzie się traktować jak danych raz na zawsze, a przeciwnie — będzie się je w razie potrzeby korygować, po to, by jak najlepiej sprzyjały wypełnianiu celów gospodarczych. Omawiając związki reformowanej gospodarki z rolnictwem, mówca zaakcentował, iż dysponujemy odpowiednimi zasobami ziemi i siły roboczej, by zapewnić żywnościową samowystarczalność kraju. Wykorzystanie tych możliwości zależne jest jednak od szybkości i skuteczności adaptacji gospodarki do potrzeb rolnictwa.

Z ramienia Klubu Poselskiego SD głos zabrał pos. JERZY JOŹWIAK (okr. wyb. Rybnik), który podkreślił, iż konieczność konsekwentnego wdrażania reformy wynika jednoznacznie z warunkami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Sytuacja, w jakiej się znajdujemy, nakazuje, by naród był w stanie pełnej mobilizacji. Kluczową sprawą jest przebudowa psychiki i mentalności społeczeństwa. Klub Poselski SD — mówił posł — opowiada się za reformą głęboką i całościową, bowiem nieodwzajemnione jest skuteczne przezwyciężenie wieloletnich nawyków złego gospodarowania. Nie może być mowy o cofaniu się do metod sprzed lat. Trzeba jednak również jasno przedstawić — kontynuował — pewne zagrożenia, jakie pociąga za sobą reforma, by nie były one zaskoczeniem. Musimy się m. in. liczyć z dużymi kosztami społecznymi, z wynoszeniem partycularnych interesów zakładów nad interes społeczny i z niekorzystnym oddziaływaniem zjawiska monopolu produkcyjnego.

Wiele uwagi poświęcił kształtowaniu właściwej polityki gospodarczej, która powinna być nakierowana na szybkie wydobycie się z kryzysu i przywrócenie równowagi gospodarczej. Musi on jednocześnie stwarzać sprzyjające warunki sprawnego działania przedsiębiorstw, zapewniać im działalność zgodną z celami ogólnospołecznymi.

Proces wdrażania reformy gospodarczej nie jest aktem jednorazowym i musi przebiegać w dłuższym okresie czasu, powiedział posł sprawozdawca. Musimy wszyscy mieć czas, by przyzwyczaić się do działania nowych reguł gry i mechanizmów. Pierwsze zmiany, dotyczące np. cen wykładają, że początkowa faza wprowadzania reformy wiąże się z koniecznością wyrzeczeń. Musimy więc zastosować różnorodne formy ochrony społecznej niektórych najsłabszych warstw społeczeństwa aż do czasu, gdy reforma pozwoli na podniesienie poziomu życia wszystkich. Zwrócił on następnie uwagę na potrzebę podjęcia przez Sejm próby oceny obecnie uchwalanych aktów, by ta droga usunąć w przyszłości to wszystko, co w życiu nie sprawdzi się.

Mówca dokonał skróconego omówienia najważniejszych problemów, które stanowią przedmiot prac komisji, przedstawiając zasady i wprowadzone zmiany w treści przedłożonych Sejmowi rządowych projektów 8 ustaw. Rządowy projekt ustawy o cenach rozdzielony został na dwie ustawy: o cenach i o utworzeniu Urzędu Cen, który zastąpi dotychczasową Państwową Komisję Cen.

Omawiając szerzej projekt ustawy o planowaniu, powiedział, że zmierzano w kierunku zwiększenia roli Sejmu w podejmowaniu strategicznych decyzji. Służyć temu będzie rozprawywanie przez Sejm różnych wariantów planu wieloletniego, jeszcze przed skutkowaniem ostatecznego projektu NPSG. Kończąc, stwierdził, że projekty przedłożonych Sejmowi ustaw sprzyjały wychodzeniu Polski z kryzysu i powinny przyczynić się do szybszego uzyskania równowagi gospodarczej. Dopiero jednak konsekwentne wprowadzanie ich w życie oraz wyczerpanie i ofiarne prace całego narodu będą w stanie zapewnić dobrobyt naszemu społeczeństwu.

Ustawy związane z reformą gospodarczą

Sejm przystąpił do głównego punktu pierwszego dnia obrad — dotyczącego pakietu projektów ustaw bezpośrednio związanych z wprowadzaniem reformy gospodarczej. Z ramienia trzech sejmowych komisji: d/s Samorządu Pracowniczego, Przedsiębiorstw, Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz Prac Ustawodawczych sprawozdanie o tych rządowych projektach ustaw, a także wniesionym przez wspomniane komisje projekcie uchwały dotyczącej określenia wykazu towarów i usług, na które ustala się cenę urzędową — złożył pos. Zbigniew Gertych.

Szansa na wyprowadzenie Polski z kryzysu

Pos. ZBIGNIEW GERTYCH przedstawił rezultaty 3-miesięcznych prac nad rządowymi projektami 8 ustaw wprowadzających reformę gospodarczą. Wraz z ustawami o przedsiębiorstwach państwowych oraz o samorządzie załogi stanowią one legislacyjne podstawy reformy oraz jej gwarancje. W pracach, w których uczestniczył, również eksperci, szeroko wykorzystano opinie i wnioski organizacji społecznych, zawodowych i naukowych, a także nadesłane bezpośrednio przez zakłady pracy i społeczeństwo. Świadczą o tym o ogromnej wadze, jaką społeczeństwo przywiązuje do reformy gospodarczej, z którą wiąże wielkie nadzieje, efektywnej gospodarki i szansę wyprowadzenia kraju z kryzysu.

W trakcie prac sejmowych dokonano w projektach rządowych wielu zmian, nieraz bardzo istotnych. Posł dokonał krytyki istniejącego do niedawna systemu nakazowo-rozdzielczego, który charakteryzował się bardzo daleko idącym ograniczeniem samodzielności przedsiębiorstw i na tym leżał uzasadniony potrzebę systematycznego wdrażania reformy gospodarczej, mimo trudności w jakich znalazła się nasza gospodarka. Odroczenie wdrażania reformy — powiedział — byłoby nieobliczalnym błędem zaprzeczającym te szanse, jaką stanowi zmiana mechanizmów i systemu naszej gospodarki.

Wiele uwagi poświęcił kształtowaniu właściwej polityki gospodarczej, która powinna być nakierowana na szybkie wydobycie się z kryzysu i przywrócenie równowagi gospodarczej. Musi on jednocześnie stwarzać sprzyjające warunki sprawnego działania przedsiębiorstw, zapewniać im działalność zgodną z celami ogólnospołecznymi.

Proces wdrażania reformy gospodarczej nie jest aktem jednorazowym i musi przebiegać w dłuższym okresie czasu, powiedział posł sprawozdawca. Musimy wszyscy mieć czas, by przyzwyczaić się do działania nowych reguł gry i mechanizmów. Pierwsze zmiany, dotyczące np. cen wykładają, że początkowa faza wprowadzania reformy wiąże się z koniecznością wyrzeczeń. Musimy więc zastosować różnorodne formy ochrony społecznej niektórych najsłabszych warstw społeczeństwa aż do czasu, gdy reforma pozwoli na podniesienie poziomu życia wszystkich. Zwrócił on następnie uwagę na potrzebę podjęcia przez Sejm próby oceny obecnie uchwalanych aktów, by ta droga usunąć w przyszłości to wszystko, co w życiu nie sprawdzi się.

Mówca dokonał skróconego omówienia najważniejszych problemów, które stanowią przedmiot prac komisji, przedstawiając zasady i wprowadzone zmiany w treści przedłożonych Sejmowi rządowych projektów 8 ustaw. Rządowy projekt ustawy o cenach rozdzielony został na dwie ustawy: o cenach i o utworzeniu Urzędu Cen, który zastąpi dotychczasową Państwową Komisję Cen.

Omawiając szerzej projekt ustawy o planowaniu, powiedział, że zmierzano w kierunku zwiększenia roli Sejmu w podejmowaniu strategicznych decyzji. Służyć temu będzie rozprawywanie przez Sejm różnych wariantów planu wieloletniego, jeszcze przed skutkowaniem ostatecznego projektu NPSG. Kończąc, stwierdził, że projekty przedłożonych Sejmowi ustaw sprzyjały wychodzeniu Polski z kryzysu i powinny przyczynić się do szybszego uzyskania równowagi gospodarczej. Dopiero jednak konsekwentne wprowadzanie ich w życie oraz wyczerpanie i ofiarne prace całego narodu będą w stanie zapewnić dobrobyt naszemu społeczeństwu.

skutków działalności kredytowej

Problemom planowania poświęcił swoje wystąpienie pos. BERNARD WIDERA (ZSL, okr. wyb. Opole), który za duże osiągnięcie uznał wariantowe przedstawianie koncepcji planów oraz zasadę ich publicznego dyskusowania.

O rzemiośle mówili posłowie MIECZYSLAW TARNAWA (SD, okr. wyb. Bielsko Biala) i ZDZISŁAW JUSIS (SD, okr. wyb. Gozów Wlkp.). Stwierdzili oni, że rzemioślo jest niezbędne dla właściwego funkcjonowania gospodarki. Warunkiem jego rozwoju jest m. in. ustabilizowanie pozycji rzemiosła w nowym systemie społeczno-gospodarczym, zapewnienie wystarczającego zaopatrzenia. Opinią wyborców nt. funkcjonowania handlu w obecnych warunkach podzielił się pos. DANUTA SERAFIN (PZPR, okr. wyb. Skarżysko Kamienna). Zapropowała ona opracowanie karty praw i obowiązków handlowców, w której należałoby zaakcentować, że świadomie popełnione wykroczenia polegające na ukrywaniu towarów, oszustwo na cenach lub wadze powinny bezwzględnie wykluczać sprawcę z zawodu.

Pos. ZBIGNIEW ZIELIŃSKI (bezp., PKKS, okr. wyb. Inowrocław) wyraził pogląd o konieczności odwołania powszechnego dialogu między władzą a społeczeństwem i odwrotnie. Służyć temu powinny instytucje, których znaczenie zostało uznane w okresie sierpniowej odnowy, czyli przede wszystkim samorządne i niezależne związki zawodowe, samorządy pracownicze w przedsiębiorstwach, stowarzyszenia naukowe i zawodowe oraz wszelkie organizacje polityczne i społeczne składające się na strukturę społeczną kraju.

Pos. WITOLD ZAKRZEWSKI (bezp., okr. wyb. Kraków) stwierdził, że uchwalenie ustaw będzie bezprecedensowym aktem w rozwoju socjalistycznej demokracji i praworządności. Dotychczas cały obszar samostanowienia i twórczości działalności rządu pozostawał poza regulacjami ustawowymi. Było to niezgodne z konstytucyjną zasadą, że każdy organ administracji ma działać na podstawie przepisów prawa, a te przepisy mają być tworzone na podstawie ustaw. Posł wskazał również, że nowe ustawy ukształtują nowy mechanizm współdziałania społecznych ekspertów z administracją i przedstawicielami gospodarki.

Ten wątek kontynuował pos. WITOLD JANKOWSKI (bezp., PAX, okr. wyb. Kielce), który powiedział, iż uchwalając przedstawione ustawy będziemy dysponowali kompleksowym, optymalnym w obecnych warunkach, systemem prawa gospodarczego, który powinien pozwolić na wprowadzenie gospodarki na nowe tory. O powodzeniu reformy decydować będzie jednak praktyka, a już dziś np. można obserwować działania ograniczające producentów w prawach nadanych im przez reformę. Tych, którzy nie chcą przestawić się na nowy styl działania, trzeba więc odsuwać od wpływu na decyzje gospodarcze.

Główne tezy wystąpienia pos. STANISŁAWA KUKURYKI (PZPR, okr. wyb. Chorzów) sprowadziły się do stwierdzenia, że szanse na rychłą odczuwalną poprawę warunków bytowych w wyniku samej tylko reformy są wątpliwe i że jednym z najtrudniejszych obecnie dylematów jest wybór między postawieniem na maksymalizację wydajności pracy, a nadaniem priorytetu pełnemu zatrudnieniu, co oznacza w pewnym stopniu rezygnację z szybkiego wzrostu wydajności.

Pos. MARIA SARNIK (bezp., okr. wyb. Zamość) skoncentrowała się na związkach między gospodarką a kulturą. Respektowanie zasad trzech „s” stwarza pewne zagrożenie dla tysięcy zabytkowych obiektów oddanych do użytku zakładom pracy. Posłanka zapowiedziała, by w zarządzeniach wykonawczych do uchwalanych wykładano o umożliwieniu kontynuacji dorobku, który przedsiębiorstwa wniosły w rozwój kultury.

Nadzieję, iż reforma gospodarcza stworzy warunki do odbudowy zerwanych więzi ekonomicznych między miastem a wsią, wyraził pos. BERNARD ROSKIEWICZ (ZSL, okr. wyb. Wrocław). Stwierdził, iż rolnicy oczekują na dalsze decyzje właściwie kształtujące politykę rolną. Chodzi m. in. o prawidłowe relacje cen.

Ostatni mówca w dyskusji, pos. JERZY ZYGMANOWSKI (PZPR, okr. wyb. Szczecin), zgłosił postulat, by rząd przedstawił po roku funkcjonowania ustaw szczegółową ocenę skuteczności i trafności uchwalanych obecnie systemowych rozwiązań gospodarczych. Jest to potrzebne dla ich zmodyfikowania w razie potrzeby przez Sejm. Przystąpiono do głosowania, pod które oddano dziewięć projektów ustaw polewających — jak informowaliśmy — obok projektu ustawy o cenach, powstał w toku prac komisyjnych projekt ustawy o utworzeniu Urzędu Ministra d/s Cen.

Sejm uchwalił jednogłośnie następujące ustawy: o planowaniu społeczno-gospodarczym; o cenach; o utworzeniu Urzędu Ministra d/s Cen; o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych; o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej; o prawie bankowe; o statucie Narodowego Banku Polskiego; o statystyce państwowej;

o uprawnieniach do prowadzenia handlu zagranicznego;

Ustawy o cenach, o Urzędzie Ministra d/s Cen, o statystyce i o uprawnieniach do prowadzenia handlu zagranicznego wejdą w życie od dnia ogłoszenia. Pozostałych pięć ustaw — 1 lipca.

Następnie Sejm podjął jednogłośnie uchwałę w sprawie określenia wykazu towarów i usług na które ustala się ceny urzędowe. Cenami tymi objęto środki spożywcze i usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania lub ochrony zdrowia ludności, na środki produkcji i usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów wytwarzania oraz na podstawowe produkty rolne skupowane przez jednostki gospodarki społecznej (treść tej uchwały podaliśmy na str. 1).

Kluczowa przesłanka procesu odnowy

A. WERBLAN stwierdził, że uchwalony został w ten sposób pakiet ustaw o reformie gospodarczej, które stanowią kluczową przesłankę procesu socjalistycznej odnowy i przezwyciężania kryzysu społeczno-gospodarczego. Wicemarszałek przedstawił Izbie projekt uchwały, jaki — biorąc pod uwagę ten fakt, a także wnioski poselskie — zaproponował Konwent Senatorów.

Sejm PRL podjął tę uchwałę, w której ponownie potwierdza potrzebę realizacji idei porozumienia narodowego (tekst uchwały zamieszczamy na str. 1).

Pierwszy dzień obrad zakończył się przed godziną 19.00.

SOBOTA

Doskonalenie systemu praworządności

W sobotę posiedzenie wznowiono o godzinie 9.

W czasie sobotnich obrad obecni byli Wojciech Jaruzelski i Henryk Jablonski. Obrady prowadził marszałek Sejmu Stanisław Gućwa. Przystąpiono do pierwszego czytania poselskich projektów ustaw o zmianie Konstytucji PRL oraz o Trybunale Stanu.

W imieniu klubów poselskich PZPR, ZSL i SD wystąpił w tej sprawie pos. ZENON WRÓBLEWSKI (PZPR, okr. wyb. Bydgoszcz). Przedkładając z upoważnienia klubów poselskich PZPR, ZSL i SD propozycje ustanowienia Instytutu Konstytucyjnego, mówca stwierdził, że u podstaw tej inicjatywy poselskiej leży potrzeba dalszego doskonalenia systemu praworządności i w związku z tym celowości powołania Instytutu prawników, które — łącznie z gwarancjami o charakterze społeczno-politycznym — stanowiłyby zapewnienie zgodności aktów prawnych z Konstytucją oraz określałyby zasady i formy konstytucyjnej odpowiedzialności osób sprawujących najwyższe stanowiska państwowe.

Trybunał Stanu, będąc organem konstytucyjnym, powołanym przez Sejm i podporządkowanym Sejmowi, byłby szczególnym organem typu sądowego w wypadkach, gdy zawioda zwykłe formy kontroli społecznej w odniesieniu do określonego kręgu osób, piastujących najwyższe funkcje w hierarchii państwowej.

Projekt ustawy o Trybunale Stanu stanowią, że przed tym Trybunałem odpowiadałby: prezes Rady Ministrów, wicepremierzy, ministrowie oraz przewodniczący komisji i komitetów sprawujący funkcje naczelnych organów administracji państwowej, a także przewodniczący, zastępcy przewodniczącego, sekretarz i członkowie Rady Państwa, prezes NIK i prokurator generalny PRL. Projektdawcy podzielił stanowiskiem jednomyślnie reprezentowane przez ekspertów, że osoby nie podlegające konstytucyjnym zasadom powołania i kontroli, a więc nie zajmujące stanowisk, z którymi związana jest zwykła i kwalifikowana odpowiedzialność konstytucyjna — nie mogą być poddawane jurysdykcji Trybunału. Osoby te ponoszą odpowiedzialność polityczną przed właściwymi organami swych partii i stronnictw, a za naruszenie prawa państwa powinny odpowiadać tak jak każdy obywatel przed sądami powszechnymi.

Według projektu ustawy o Trybunale Stanu odpowiada się za czyn, z którym w zakresie swego urzędowania albo w związku z zajmowanym stanowiskiem naruszyło się Konstytucję lub inną ustawę, wyrządzając tym znaczną szkodę interesom państwa lub narazając je na poważne niebezpieczeństwo. Posł zwrócił m. in. uwagę, że w tradycjach naszego narodu i tego kręgu kulturowego, do którego należymy, napiętnowanie moralne z tytułu naruszenia doświadczenia urzędu symbolizującego państwo i narażania na szwank jego interesów, uchodziło zawsze za karę dotkliwą, chociażby z uwagi na wyjątkowy charakter takiej sankcji, okrywającej niesławą imię osadzonego. Za czyn stanoowiące naruszenie Konstytucji, bądź innej ustawy, ale nie spełniające znamion przestępstwa (bo za te ponosi się odpowiedzialność karną) Trybunał wymierza łącznie lub osobno, na okres od 2 do 10 lat kary utraty czynnego i biernego prawa wyborczego do Sejmu i Rad Narodowych, zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach i instytucjach państwowych oraz w organizacjach społecznych, utraty wszystkich lub niektórych orderów, odznaczeń i tytułów honorowych oraz utratę zdolności do ich uzyskania.

Opinia publiczna — powiedział

posł — przywiązuje wagę do tego, aby rozprawy praworządności i sprawiedliwości w sprawie odpowiedzialności za naruszenia prawa i szkody stały się w latach siedemdziesiątych. Projekt ustawy o Trybunale Stanu wychodzi na spotkanie temu oczekiwaniu. Trybunał Stanu będzie władny rozstrzygać, osądzić i ukarać we wszystkich sprawach o czynny popełniony w owym czasie, jeśli oznaczały one naruszenie przepisów karnych. Będzie on także władny rozpoznać czyn, będące naruszeniem Konstytucji czy też innych ustaw — z tym jednak, że wówczas Trybunał ogranicza się tylko do stwierdzenia popełnienia czynu, zgodnie z zasadą, że prawo wstecz nie działa.

Umacnianie demokracji wewnątrzspółdzielczej

Założony z inicjatywy poselskiej projekt ustawy o spółdzielniach i ich związkach przedstawił pos. JERZY GOŁACZYŃSKI (PZPR, okr. wyb. Jelenia Góra). Stwierdził, że obowiązująca spółdzielczość ustawy z roku 1961 nie regulowała bezpośrednio zasad działalności gospodarczej spółdzielni w zakresie planowania i systemu finansowego. Przeprowadzanie dziś zmiany w systemie zarządzania gospodarką narodową, nie mogą pominąć spółdzielczości.

Umocnieniu demokracji wewnątrzspółdzielczej służyć przepisy zapewniające demokratyczny sposób wyborów do organów spółdzielni, wprowadzenie zasady tajności wyborów przy nieograniczonej liczbie kandydatów. Projekt przewiduje także ustawowe określenie zasad gospodarki spółdzielni zapewniające niezmienną w czasie swoistość spółdzielczej własności grupowej. W przepisach projektu stanowi się także, że organy władzy terenowej i organy administracji państwowej mogą wydawać w sprawie spółdzielni akty normatywne wyłącznie na podstawie ustaw i zawartych w nich szczegółowych upoważnień.

Projekt znosi również szereg dotychczasowych uprawnień centralnych związków spółdzielczych, umożliwiającich władzę ingerencyjną w sprawy wewnętrzne zrzeszonych spółdzielców. Ich zasadniczą i niemal wyłączną rolą stają się pomoc, doradztwo, instrukcja oraz lustracja.

Ze względu na zasady praworządności — podkreślił mówca — niezbędna staje się kontrola sądowna (arbitrażowa) uchwał organizacji spółdzielczych. Chwali ona przede wszystkim samorządność poszczególnych spółdzielni. Niezwykle istotną kwestią projektu jest unormowanie sprawy samorządu pracowniczego spółdzielni. Priorytet przynależny należy samorządowi członkowskiemu. Z tych też względów zasadne wydaje się pominięcie instytucji samorządu pracowniczego w spółdzielni o jednolitej strukturze organizacyjnej.

Warto podkreślić — stwierdził posł — że projekt ustawy został poddany szerokiej dyskusji w środowisku spółdzielczym. Umożliwiono ustosunkowanie się do niego wszystkim działającym w spółdzielczości związkom zawodowym, a także Polskiemu Towarzystwu Ekonomicznemu i Zrzeszeniu Prawników Polskich.

Dla rozpatrzenia projektu ustawy o spółdzielniach i ich związkach Sejm powołał, przy jednym głosie wstrzymującym się, Komisję Nadzwyczajną, w skład której weszło 32 posłów.

Zmiany ustaw

W kolejnym punkcie obrad pos. LUKASZ BALCER (SD, okr. wyb. w Gdańsku) przedstawił sprawozdanie Komisji Prac Ustawodawczych oraz Komisji Pracy i Spraw Socjalnych na temat rządowych projektów aktów prawnych; o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach, o zmianie ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, o ustanowieniu honorowego tytułu „Zasłużony Portowiec PRL”.

Posł sprawozdawca podkreślił, iż ustawy obejmują górników i portowców, wykonujących szczególnie trudną pracę o wielkim znaczeniu dla kraju. Kierując się potrzebą dalszego podniesienia społecznej rangi tych zawodów Rada Ministrów wniosła do Sejmu wymienione projekty.

Tytuł „Zasłużonego Portowca PRL” ma być nadawany najbardziej zasłużonym pracownikom portów handlowych, którzy wyróżnili się szczególnymi osiągnięciami. Projekt ustawy o zmianie ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin zawiera szereg rozwiązań korzystnych dla zatrudnionych w morskich portach handlowych.

Znaczne rozszerzenie uprawnień socjalnych jest również przewidziane dla przedstawianego przez posła projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin. Proponowane modyfikacje polegają na przyznaniu pracownikom górnictwa dodatkowych uprawnień do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę oraz zwiększenia jej wymiaru z tytułu dłuższego stażu pracy. Przewiduje się również systematyczne skracanie czasu pracy pod ziemią.

W projekcie zmiany ustawy o orderach i odznaczeniach proponowane zmiany zmierzają do zwiększenia możliwości uzyskiwania ich przez pracowników morskich portów handlowych oraz górników i hutników. Posłowie jednogłośnie uchwalił 4 ustawy.

(Dalszy ciąg na str. 3)

Uchwała VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR

1.

Komitet Centralny uznaje decyzję Rady Państwa o wprowadzeniu stanu wojennego od dnia 13 grudnia 1981 roku oraz powstanie Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego za w pełni odpowiadające wymogom sytuacji. Decyzje te podjęte zostały w imię najwyższych interesów klasy robotniczej i narodu, w obliczu zagrożenia podstaw istnienia niepodległego, socjalistycznego państwa polskiego, po wyczerpaniu wszelkich innych środków zapobieżenia katastrofie narodowej.

Komitet Centralny udziela całkowitego poparcia działalności Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego. Komitet Centralny akceptuje decyzje i działania Biura Politycznego związane z wprowadzeniem stanu wojennego.

Dającą wszystkim siłami do porozumienia, partia wielokrotnie ostrzegała, zwłaszcza na IV i VI Plenum Komitetu Centralnego, że w obronie socjalizmu rząd użyje wszystkich środków, jakimi dysponuje państwo. Mówiliśmy zawsze jasno, że kontrewolucja nie przejdzie.

Burząc podstawy ładu społecznego, depcząc zasady konstytucyjne, prawne i moralne, przeciwnicy socjalizmu dążyli do rozbicia państwa i zmiany ustroju. Opanowując kierownictwo NSZZ „Solidarność” realizowali program totalnej konfrontacji z socjalistycznym państwem. Przywódcy „Solidarności” odrzucili wysuniętą przez partię ideę budowy Frontu Porozumienia Narodowego.

Ludowe Wojsko Polskie, spełniając swój patriotyczny obowiązek, zapobiegło katastrofie narodowej. Komitet Centralny wyraża żołnierzom Ludowego Wojska Polskiego uznanie za ich ideowość, wysoką świadomość obywatelską i wzorową dyscyplinę. Komitet Centralny wyraża uznanie funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej i Służbie Bezpieczeństwa za ofiarą i wierną służbę.

W wyniku wprowadzenia stanu wojennego zahamowano działania kontrewolucji, zapewniono bezpieczeństwo państwa i jego obywateli. W kraju przywrócony jest ład, porządek i dyscyplina. Zwiększa się aktywność ludzi pracy w mieście i na wsi. W stosunku do grudnia ub. roku wzrasta wydobywanie węgla i innych kopalin, produkcja energii elektrycznej, wyrobów hutniczych, cementu i innych produktów, które warunkują funkcjonowanie gospodarki narodowej.

Mimo pozytywnych zmian kraj znajduje się nadal w bardzo trudnej sytuacji gospodarczej. Przeciwnicy socjalizmu inspirowani i popierani przez ośrodki dywersji imperialistycznej usiłują nadal zatrzymać świadomość narodu hasłami nienawiści i odwetu, nadużywając łatwości młodzieży, wnosząc zamiar do różnych środowisk społecznych i szkalać nasz kraj za granicą. Działania te są sprzeczne z interesami narodu i polską racją stanu, a ich sprawcy powinni być karani z całą surowością prawa.

Stanowczo potępiamy wszczętą przez kierownictwo ośrodków Stanów Zjednoczonych kampanię antypolską oraz wszelkie próby szantażu ekonomicznego.

II.

Komitet Centralny aprobuje ocenę sytuacji i kierunki działania zawarte w referacie Biura Politycznego — „Zadania PZPR w walce o jednolitą partię, o umocnienie władzy ludowej, o pełną społeczną akceptację socjalizmu”, ogłoszonej przez I sekretarza KC tow. Wojciecha Jaruzelskiego oraz zobowiązuje Biuro Polityczne do opracowania w terminie do 7 marca br. harmonogramu realizacji zadań zawartych w referacie i w uchwale VII Plenum.

Komitet Centralny podkreśla trwałość i nieodwracalność przemian w życiu społeczno-politycznym wytyczonych w uchwale IX Nadzwyczajnego Zjazdu.

Integralną częścią przeobrażeń społeczno-gospodarczych nakreślonych przez IX Zjazd jest reforma gospodarcza, a jej wprowadzenie stanowi jedno z najważniejszych zadań na najbliższy okres. Zadaniem instancji i organizacji partyjnych jest prowadzenie intensywnych prac polityczno-wyjaśniających na rzecz reformy gospodarczej, wprowadzanie jej pod partyną i społeczną kontrolą.

Członkowie partii, zwłaszcza partyjni technicy, inżynierowie i ekonomiści powinni pobudzać poszukiwania nowych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych służących gospodarności i poprawie jakości produkcji.

Komitet Centralny uznaje, że działalność instancji i organizacji partyjnych powinna koncentrować się na priorytetach społeczno-gospodarczych, obejmujących poprawę wyżywienia narodu, rozwój budownictwa mieszkaniowego i zmniejszenie zależności naszej gospodarki od krajów kapitalistycznych.

Realizując uchwałę IX Zjazdu, Komitet Centralny zobowiązuje Klub Poselski PZPR do wniesienia pod obrady Sejmu projektu uchwały o powołaniu rady społeczno-gospodarczej, spełniającej funkcję konsultacyjną.

Wobec czasowego zawieszenia działalności samorządu przedsiębiorstw Komitet Centralny zaleca stosownie do potrzeb powoływanie w zakładach społecznych komisji konsultacyjnych. Powinny one opinować propozycje dyrekcji i mieć prawo do własnych inicjatyw w sprawach związanych z działalnością przedsiębiorstw.

Komitet Centralny opowiada się za odbudową silnego, samodzielnego i samorządnego ruchu związkowego, stanowiącego powszechną platformę współgospodarowania krajem, organizowania się ludzi pracy i obrony ich codziennych interesów społeczno-zawodowych. Odrodzony ruch związkowy musi działać zgodnie z interesem państwa, uznawać socjalistyczne zasady ustrojowe i przewodnią rolę PZPR.

Należy kontynuować powoływanie zakładowych komisji społecznych, które skutecznie wspomagały rozwiązywanie spraw społeczno-bytowych załóg pracowniczych i ich rodzin.

Komitet Centralny potwierdza fundamentalne zasady swej działalności międzynarodowej i polityki zagranicznej PRL. Kraj nasz jest i pozostanie wiarygodnym ogniwem wspólnoty socjalistycznej, członkiem Układu Warszawskiego i RWPG. Będziemy nadal rozwijać i pogłębiać przyjaźń i współpracę z krajami socjalistycznymi, a zwłaszcza z naszym wielkim sojusznikiem i przyjacielem Związkiem Radzieckim.

Komitet Centralny wyraża wdzięczność bratnim krajom socjalistycznym za wielką i cenną pomoc udzielaną naszemu krajowi w najtrudniejszym okresie.

Deklarujemy dalszą konstruktywną współpracę z wszystkimi krajami świata w duchu utrwalania pokoju.

III.

Podstawowym warunkiem odrodzenia partii jest kierowanie się ideowymi zasadami marksizmu-leninizmu, twórczą kontynuacją rewolucyjnych tradycji polskiego ruchu robotniczego oraz patriotycznej i postępowej spuścizny narodu. PZPR jest partią walczącą o sprawiedliwość społeczną, wysoką moralność, demokratyczne reformy polityczne i gospodarcze. Celem partii jest pełne przywrócenie rangi ideowym i moralnym wartościom socjalizmu.

Komitet Centralny poddaje pod ogólnopartijną dyskusję projekt deklaracji ideowo-programowej „O co walczymy, dokąd zmierzamy”.

W działalności PZPR podstawowe znaczenie ma umacnianie więzi z klasą robotniczą i robotniczego charakteru partii. Zapewnić trzeba rzeczywisty wpływ środowisk robotniczych na decyzje państwowe i partyjne. Komitet Centralny zaleca powoływanie przy instancjach partyjnych grup aktywnych robotniczych do prowadzenia pracy politycznej w podstawowych organizacjach i udzielania im pomocy. Podobne rozwiązania należy przyjmować w organizacjach partyjnych na wsi.

Partia musi tworzyć warunki odrodzenia narodowego. Doniosłe znaczenie dla odrodzenia narodowego mają Obywatelskie Komitety Ocalenia Narodowego. Wyrażamy przekonanie, że zajmując one trwałe miejsce w systemie demokracji socjalistycznej, zespół inicjatyw i dążeń wszystkich obywateli, niezależnie od ich orientacji światopoglądowej i przynależności organizacyjnej, Komitet Centralny popiera rozwój tej nowej formy porozumienia narodowego.

Zobowiązuje się członkowie partii do aktywnej działalności w Obywatelskich Komitetach Ocalenia Narodowego, a organizacje i instancje partyjne do udzielania im niezbędnej pomocy.

Na partii spoczywa obowiązek tworzenia warunków aktywności młodzieży i właściwego wykorzystania młodych kadr. Młode pokolenie powinno pełnić brać na siebie odpowiedzialność za dzień dzisiejszy i przyszłość kraju. Instancje i organizacje partyjne powinny pomagać socjalistycznym związkom młodzieży i tworzyć realne warunki ich udziału w sprawowaniu władzy.

Ze względu na wagę problemów młodego pokolenia Komitet Centralny PZPR zaleca Biuru Politycznemu przygotowanie plenarnego posiedzenia KC w tej sprawie.

Warunkiem siły i skuteczności działania partii jest jej jedność ideologiczna, polityczna i organizacyjna. Pilnym zadaniem w części organizacji partyjnych jest przezwyciężenie wewnętrznych podziałów i różnic, oczyszczenie się od wpływów osłabiających

cyh partię, przywrócenie dyscypliny wewnątrzpartyjnej. Służyć temu powinny prowadzone w partii rozmowy indywidualne.

Komitet Centralny uznaje za niedopuszczalne prowadzenie w partii działalności frakcyjnej. Należy wydać zdecydowaną walkę poglądom oportunistycznym i sekciarskim, przeciwstawiać się wszelkim przejawom działań wymierzonych w jednolitą partię, niezgodnych ze statutem i wymogami centralizmu demokratycznego.

Komitet Centralny poleca zaprzestanie działalności wszelkich ruchów, struktur, forum i seminariów, mających charakter pozastatutowy. Zobowiązuje się egzekutywy komitetów wojewódzkich do pełnej analizy sytuacji w tym zakresie oraz podjęcia niezbędnych decyzji do końca marca br.

Odrodzenie aktywności partii zależy przede wszystkim od pracy podstawowych organizacji partyjnych, od ich więzi z ludźmi. Zobowiązuje się wszystkie instancje do bieżącej pomocy zwłaszcza tym podstawowym organizacjom, które pracują w trudnych warunkach. Dotyczyć one powinna między innymi informacji politycznej, szkolenia ideologicznego, a także rozwiązywania społeczno-gospodarczych problemów zakładów i instytucji. Członkowie władz partyjnych wszystkich szczebli powinni systematycznie uczestniczyć w pracy swoich organizacji podstawowych. Ważną rolę w życiu partii spełnia aktyw. Powinien on rozwijać bezpośrednie kontakty z ludźmi pracy, utrzymywać ścisłą więź ze środowiskami, kształtować atmosferę polityczną wśród załóg i zespołów pracowniczych.

Coraz większą rolę w przygotowywaniu aktywu do pracy w podstawowych organizacjach powinny odgrywać Rejonowe Ośrodki Pracy Partyjnej. Powołane one zostały przede wszystkim w celu pomocy instruktażowej i organizacyjnej komitetom miejsko-gminnym, gminnym i POP, dla koordynowania działalności szkoleniowej i propagandowej.

Komitet Centralny stwierdza, że w obecnej sytuacji wzrastają wymagania w stosunku do politycznych pracowników komitetów partyjnych. Większy nacisk należy położyć na podnoszenie kwalifikacji politycznych i doskonalenie umiejętności organizatorskich aparatu partyjnego. Celowi temu służyć będzie nowy program doboru i kształcenia kadr partyjnych oraz opracowanie kodeksu i pragmatyki pracowników partii. Komitet Centralny zobowiązuje Biuro Polityczne do podjęcia decyzji w tych sprawach do końca marca br.

Należy opracować i wdrożyć nowe zasady polityki kadrowej. Odrzucając niepraktyczną przeszłość, a zwłaszcza biurokratyczne, formalne podejście do nomenklatury, musimy zachować aktywną rolę partii w polityce kadrowej. Doskonalić należy jej zasady, zapewnić poszerzenie społecznej bazy doboru kadr, zwiększyć udział w rządzeniu krajem stronnictw politycznych, młodego pokolenia oraz bezpartyjnych przedstawicieli wszystkich środowisk. Zobowiązuje się Biuro Polityczne do opracowania nowych zasad polityki kadrowej i przedłożenia ich do akceptacji Komitetowi Centralnemu.

Komitet Centralny przyjmuje do wiadomości oświadczenie prezydium CKKP z dnia 28 stycznia br. w sprawie rozliczeń członków partii odpowiedzialnych za nadużywanie stanowisk dla czerpania korzyści osobistych i inne wykroczenia. Troska całej partii o czystość moralną jej członków jest procesem ciągłym i każdy, kto ją naruszy, bez względu na zajmowane stanowisko, poniesie surowe konsekwencje partyjne. Czyny kwalifikujące się do odpowiedzialności prawnej rozpatrują sądy, a odpowiedzialność konstytucyjną rozpatrzy powołany Trybunał Stanu.

Komitet Centralny na najbliższym posiedzeniu plenarnym powinien zostać poinformowany przez Sekretariat KC o sposobie wykorzystania wniosków szczegółowych zgłoszonych w dyskusji.

Komitet Centralny dziękuje aktywistom partii za ich zaangażowanie, pracę i walkę z przeciwnikami politycznymi, za niezłomność w obronie najwyższych wartości socjalizmu.

Komitet Centralny wyraża przekonanie, że partia realizująca zadania nakreślone na VII Plenum dzięki aktywności i ofiarności swych członków podoła trudnym zadaniom obecnego okresu w pracy dla socjalistycznej ojczyzny, dla dobra całego narodu.

KOMITET CENTRALNY PZPR

Warszawa, dnia 25 lutego 1982 r.

DWUDNIOWE POSIEDZENIE SEJMU PRL

(Dokończenie ze str. 1)

Utworzenie PAA

Sprawozdanie Komisji Nauki i Postępu Technicznego oraz Komisji Prac Ustawodawczych o rządowym projekcie ustawy o utworzeniu Państwowej Agencji Atomistycznej — przedstawił pos. JERZY BUKOWSKI (bezp., okr. wyb. Radom). Projekt ten jest spełnieniem dezyderatu posłów.

Od 1976 r. — zdaniem posła sprawozdawcy — rozpoczęła się degradacja struktury organizacyjnej atomistyki spowodowana przede wszystkim zlikwidowaniem Urzędu Energii Jądowej.

Utworzenie Państwowej Agencji Atomistycznej — która swoją działalnością obejmie całość atomistyki, z wyjątkiem projektowania, budowy i eksploatacji elektrowni jądowych pozostających w gestii ministra górnictwa i energetyki, stworzy warunki dla właściwego, kompetentnego spełniania funkcji programujących i koordynacyjnych.

Sejm uchwalił jednogłośnie ustawę o utworzeniu Państwowej Agencji Atomistycznej.

Zmiany w rządzie

W kolejnym punkcie obrad prezes Rady Ministrów Wojciech Jaruzelski przedstawił propozycje zmian w składzie Rady Ministrów. Premier wniosł o odwołanie Jana Knapikę ze stanowiska ministra przemysłu chemicznego i lekkiego na jego miejsce, z uwagi na stan zdrowia. W. Jaruzelski podziękował mu za ofiarny wysiłek w tworzeniu i funkcjonowaniu resortu, za aktywną pracę w rządzie. Jednocześnie premier, wniosł o powołanie na ministra tego resortu Edwarda Grzywę, przedstawiając jego dotychczasową działalność zawodową.

W. Jaruzelski zaproponował również powołanie Zdzisława Krasńskiego na stanowisko ministra ds. cen z równoczesnym odwołaniem go ze stanowiska ministra — członka Rady Ministrów.

Przed przystąpieniem do głosowania marszałek Gucwa poinformował, że obie kandydatury zostały pozytywnie ocenione przez zainteresowane komisje.

Sejm odwołał, przy trzech głosach wstrzymujących się, Jana Knapikę ze stanowiska ministra przemysłu chemicznego i lekkiego, powołując jednogłośnie na tę fun-

kcję Edwarda Grzywę. Przy czterech głosach wstrzymujących się, Izba powołała Zdzisława Krasńskiego na stanowisko ministra ds. cen.

Odpowiedzi na interpelację

W kolejnym punkcie porządku obrad Izba wysłuchała odpowiedzi ministrów na interpelacje poselskie, dotyczące różnorodnych kwestii polityki rolnej, gospodarki gruntami, spraw mieszkaniowych, kredytów dla młodych małżeństw oraz budowy Centrum Onkologii.

Pięć poselskich interpelacji skierowanych do prezesa Rady Ministrów dotyczyło rolnictwa, gospodarki żywnościowej i wodnej. M. in. Wojewódzki Zespół Poselski w Łodzi w interpelacji wyraża obawy, że nawet czasowe zamknięcie lub ograniczenie produkcji w fermach drobiarskich może zniszczyć produkcję mięsa drobiowego i jaj.

Odpowiadając na interpelację WZP z Łodzi, minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej Jerzy Wojciecki stwierdził, że odczuwany od wielu miesięcy niedobór pasz dla drobiu spowodowany jest brakiem importu kukurydzy, której powinniśmy sprowadzić około 2 mln ton. W celu złagodzenia skutków, jakie na rynek powoduje brak jaj i mięsa drobiowego z ferm, zwiększa się dostawy psiatk przetranszowanych do chowu drobiotowarowego.

Dąży się — powiedział J. Wojciecki — by ferm drobiarskie zagospodarowane zostały na inne cele. Nie da się jednak tego zrobić wszędzie. Udzielona będzie pomoc gospodarstwom posiadającym fermę, zawieszona zostanie m. in. spłaty kredytów.

Przy udzielaniu odpowiedzi na dalsze interpelacje min. Wojciecki zgodził się z opinią posłów, iż w warunkach naszego rolnictwa grunty PFZ trzeba przekazywać rolnikom, którzy gwarantują ich najlepsze wykorzystanie. W tym działaniu preferuje się sprzedaż gruntów przeznaczonych na powiększenie istniejących gospodarstw. Dotychczas utworzono 4 tys. samodzielnych gospodarstw osadniczych. W województwach, w których nie będzie innych możliwości, należytego wykorzystania użytków rolnych, rząd udzieli pomocy dla organizowania dalszych gospodarstw osadniczych.

Kolejne trzy interpelacje bezpośrednie pośrodku wiązały się ze sprawami tegorocznej zimowej powodzi, sprawnym usuwaniem jej następstw oraz zapobieganiem w przyszłości tym klęskom. Wojewódzki Zespół Poselski w Płocku stwierdził w swej interpelacji m. in., że niepokój tamtejszego społeczeństwa budzi lokalizacja tamy we Włocławku i niezabezpieczenie wałów powyżej tego stopnia wodnego. Usunięcia skutków i przyczyn powodzi w woj. konińskim dotyczyła z kolei interpelacja posłów z wojewódzkiego zespołu w Koninie. Podkreślając, że region ten jest od kilku lat coraz bardziej nawiedzany wylewami rzek, posłowie zwrócili się o przyznanie woj. konińskiemu dodatkowych środków inwestycyjnych. Także w drugiej interpelacji tego samego WZP poruszony został problem powodzi w dolinie Warty, zwłaszcza w kontekście budowy zbiornika retencyjnego Jezioro.

Udzielając łącznej odpowiedzi, J. Wojciecki stwierdził, że powódź, która w br. dotknęła woj. płockie, była największą powodzią zatworową na dolnej Wiśle. Spółt niektórych warunków atmosferycznych — odwilż, a następnie mrozy — ograniczył skuteczność wszystkich form przeciwdziałania. Na rozmiar powodzi wpłynęło również nieprawidłowe wybudowanie i pozostawienie pojedynczego stopnia i zbiornika wodnego w środkowej części nieuregulowanej Wisły.

W obliczu klęski rząd podjął natychmiast wszelkie możliwe działania dla ograniczenia skutków katastrofy. Ograniczenia skutków powodzi uczynił wszystko, czego wymagała sytuacja.

Ze względu na rozmiar tegorocznej powodzi, przygotowany jest projekt uchwały Rady Ministrów o zabezpieczeniu na ten cel środków finansowych i rzeczowych. Prezes Rady Ministrów powołał komisję międzyresortową, która przegotuje raport dotyczący ustalenia przyczyn i skutków tegorocznej powodzi na Wiśle i na innych rzekach.

J. Wojciecki uznał całkowitą zasadność wniosków zawartych w interpelacji WZP z Konina. Stan zabezpieczenia przeciwpowodziowego doliny Warty w tym regionie jest niewystarczający. Postulowane przez posłów przydziały dodatkowych środków inwestycyjnych na poprawę tego zabezpieczenia zostały uwzględnione — stwierdził

minister — we wspomnianym projekcie uchwały Rady Ministrów.

Mówca podkreślił — odpowiadając na interpelację dotyczącą zbiornika Jezioro — że w tegorocznym planie zakłada się przeznaczenie na kontynuowanie tej inwestycji nakłady rzędu 266 mln złotych, w tym roboty budowlano-montażowe 230 mln zł, tj. na poziomie zbliżonym do 1981 r. Wobec trudnej sytuacji przedsięwzięcia wykonawczych, braku wielu podstawowych materiałów, nie ma możliwości zwiększenia zadań rocznych do określonej w interpelacji kwoty. Chcąc uwzględnić przynajmniej w części wnioski interpelantów, rząd zamierza jednak rozszerzyć zakres tegorocznych zadań przy budowie tego zbiornika, kierując na ten cel ok. 40 mln zł więcej niż planowano.

Pos. KRYSZYNA HOSIAWA (ZSL, okr. wyb. Dąbrowa Górnicza), stwierdziła konieczność zmiany niektórych przepisów ustawy z 6 lipca 1972 r. o terenach budownictwa jednorodzinnego oraz o podziale nieruchomości w miastach i osiedlach. W interpelacji Wojewódzkiego Zespołu Poselskiego w Białymostku mówiła, iż w granicach miast znajduje się wiele gruntów rolnych, które zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie mogą być przedmiotem sprzedaży, lecz tylko dzierżawy. Istnieje celowość zmiany dotychczasowych przepisów w kierunku umożliwienia sprzedaży gruntów rolnych należących do skarbu państwa mieszkańcom miast, dla których głównym źródłem utrzymania jest nadal rolnictwo.

Kolejna interpelacja — Wojewódzkiego Zespołu Poselskiego w Gorzowie zawierała szereg postulatów dotyczących rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

Minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska gen. dyr. TADEUSZ HUPAŁOWSKI poinformował, że w powiecie ub. r. przekazano do międzyresortowych uzgodnień projekt nowej ustawy o gospodarce terenami obejmującej unormowania zawarte w kilku odrębnych aktach prawnych. Projekt pozwoli m. in. ujednolicić system gospodarki terenami w miastach oraz terenami nierolniczymi na wsi. Stworzy władze terenowej warunki umożliwienia pozyskiwania gruntów na cele użyteczności publicznej i budownictwa mieszkaniowego, w tym jednorodzinne, pozwoli także ujednolicić stawki odszkodowawcze i przystosować je do rzeczywistej wartości ziemi. W ocenie ministra

w II kwartale br. projekt przedstawiony zostanie komisjom sejmowym do zaopiniowania oraz Sejmowi do akceptacji. Zgodnie z zapowiedzianą przez ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej zmianą cen państwowych gruntów rolnych nastąpi jeszcze przed ustawową regulacją podwyższenie stawek odszkodowawczych za przejmowane w miastach tereny użytkowane rolniczo.

Pełne zaspokojenie istniejących potrzeb wymagałoby wybudowania w bieżącym 5-letnim po ok. 400 tys. mieszkań rocznie. W obecnej sytuacji ekonomicznej jest to zadanie mało realne. Komitet Gospodarczy Rady Ministrów podjął ostateczną decyzję określającą warunki do wybudowania w br. ok. 200 tys. mieszkań. Przygotowany będzie program rozwoju budownictwa mieszkaniowego do 1990 r., dokument, który zostanie przedstawiony odpowiednim komisjom sejmowym i Radzie Ministrów w kwietniu br. W pracach uwzględnia się przede wszystkim potrzeby dalszych udogodnień i preferencji w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych młodych małżeństw. Uwzględnia się m. in. możliwości rozszerzania pomocy finansowo-materiałowej dla budownictwa jednorodzinnego.

Skierowaną do prezesa Rady Ministrów interpelację w sprawie realizacji kredytów dla młodych małżeństw zgłosił Wojewódzki Zespół Poselski w Gorzowie. Zgustpowani w nim posłowie zwrócili uwagę, iż realizacja tych kredytów jest utrudniona z powodu poważnych braków towarowych.

Odpowiadając z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, minister handlu wewnętrznego i usług — ZENON KOMENDER poinformował, iż Rada Ministrów w specjalnej uchwale wprowadziła nowe korzystniejsze udzielanie kredytów dla młodych małżeństw. Po konsultacji ze środowiskami młodzieżowymi dużych zakładów pracy, wprowadzane są zmiany w dotychczasowych listach towarów nabywanych za pomocą kredytów dla młodych małżeństw. Obok artykułów podstawowych, listy te będą uwzględniały również pewną grupę towarów o wyższych walorach, niezbędnych w nowoczesnym wyposażeniu mieszkania młodego małżeństwa, jak m. in. pralki automatyczne i maszyny do szycia. Przewidyuje się również inne udogodnienia zakupu artykułów w ramach kredytów dla młodych małżeństw.

Na poważne opóźnienia w budownictwie Centrum Onkologii w War-

szawie wskazał w interpelacji skierowanej do marszałka Sejmu pos. TADEUSZ KOSZAROWSKI (bezp., okr. wyb. Warszawa). Z dotychczasowego tempa prac wynika, że obiekt ten — jedyna inwestycja Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia — zostaby ukończony za kilkadziesiąt lat. Jak może rząd doprowadzić — pytał poseł — do dotrzymania czwartego już terminu ukończenia inwestycji w r. 1987?

Odpowiedzi udzielił minister budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych — TADEUSZ OPOLSKI. Poinformował on, iż całość robót powinna zostać zakończona w r. 1987, zaś etap pierwszy (zespoły teleterapii, rehabilitacji i przychodni) — w r. 1983. Po dokonanych w styczniu br. zmianach personalnych w przedsiębiorstwie „Budopol”, działano zadowalająco. Pociągło zwiększono liczbę pracowników bezpośrednio produkcyjnych. Kontrolę wykazuje, że zadania na styczeń i luty zostały wykonane. Sześć projektów organizacji podjętych przez resort budownictwa — oświadczył min. T. Opolski — stwarza warunki dla oddania tej inwestycji do użytku w terminie przewidzianym w nowym programie.

Polemizując z odpowiedzią przedstawiciela rządu, pos. T. Koszarowski wyraził obawę, iż zapewnienia te mogą okazać się podobną deklaracją, jakich w sprawie budowy Centrum Onkologii było już wiele. Tymczasem na schorzenia nowotworowe zapada w Polsce coraz więcej osób.

Marszałek Sejmu, STANISŁAW GUCWA zobowiązał ministra budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych do poinformowania Sejmu pod koniec br. o postępie prac przy wznoszeniu Centrum Onkologii.

Specjalny dodatek do „Rzeczypospolitej”

Nawiązując do piątkowej informacji o podjętych przez Prezydium Sejmu działaniach w sprawie publikacji wystąpień poselskich, marszałek St. Gucwa zakomunikował, że redakcja dziennika „Rzeczpospolita” poinformowała go, iż poczynając od następnego posiedzenia sejmowego wydawać będzie, zgodnie z wcześniej zgłoszonym przez Prezydium Sejmu postulatami, specjalny dodatek zawierający pełne teksty wszystkich wystąpień poselskich.

Izba dokonała zmian w składzie osobowym komisji sejmowych. Posłowie poinformowani zostali o nowych interpelacjach poselskich oraz o odpowiedzialności członków rządu na interpelację.

Na tym Sejm zakończył obrady. (PAP)

◆ Nowe decyzje o złagodzeniu rygorów stanu wojennego ◆ Nie będzie pobłażania dla wichrzycieli porządku publicznego ◆ Prawda o internowanych sprzeczna z propagandą Zachodu

Wywiad z członkiem Biura Politycznego KC PZPR, członkiem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego ministra spraw wewnętrznych gen. dyw. Czesława Kiszczaaka dla Polskiej Agencji Prasowej

PAP: Towarzyszu generale! W przemówieniu sejmowym premiera w dniu 25 stycznia br. oraz wystąpieniu na VII Plenum KC PZPR przedstawione zostały warunki i możliwości dalszego ograniczenia rygorów stanu wojennego. Jak obecnie przedstawia się sytuacja w tej sprawie?

Gen. KISZCZAK: Łagodzenie i znoszenie rygorów stanu wojennego uzależnione jest ściśle od rozwoju sytuacji w kraju. Chciałbym przypomnieć, iż w miarę postępującej normalizacji podejmowaliśmy sukcesywnie szereg decyzji łagodzących uciążliwe dla społeczeństwa ograniczenia. I tak na przykład — skrócono godzinę milicyjną, początkowo w niektórych województwach, a następnie w całym kraju. Obecnie — jak wiadomo — obowiązują ona od 23 do 3 rano. Zwolniono ludność szeregu województw południowych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń na zmianę miejsca pobytu w celu stworzenia możliwości korzystania z wypoczynku w ośrodkach rekreacyjno-wypoczynkowych.

Wznowiono wydawanie wielu dzienników, tygodników i periodyków, zarówno centralnych, jak i terenowych, a także emisję drugich programów radia i telewizji oraz czwartego programu Polskiego Radia przywracając jednocześnie nadawanie wielu stałych pozycji programowych. Nadaje swoje programy Radio Polonia. Uchylono obowiązek uzyskiwania zezwoleń na zgromadzenia zwoływane przez organy władzy i administracji państwowej, organizacje młodzieżowe, spółdzielcze i inne. Zwolniono również obywateli od obowiązku uzyskiwania zezwoleń na spotkania organizowane z okazji uroczystości

rodzinnych. Należy także przypomnieć, że wznowiły działalność kina i teatry, organizowane są imprezy sportowe oraz czarterowe loty zagraniczne. Decyzje te potwierdziły postępującą stopniowo normalizację sytuacji w kraju. Należy jednocześnie podkreślić, że miało również miejsce przywrócenie zastraszonych rygorów stanu wojennego spowodowane zakłóceniami porządku publicznego, jak np. w Gdańsku i Poznaniu.

Po 25 stycznia br., realizując wytyczne premiera zawarte w przemówieniu sejmowym, wprowadzono szereg dalszych złagodzeń przepisów obowiązujących w stanie wojennym. I tak — zwolniono od obowiązku uzyskiwania zezwoleń na zmianę miejsca pobytu osoby wyjeżdżające do sanatoriów, ośrodków wypoczynkowych, podróżujące w obrębie tego samego województwa, osoby powyżej 60 roku życia i dzieci do lat 10, osoby wyznaczone przez urzędy i instytucje, dojeżdżające do miejsca pobierania nauki oraz wyjeżdżające z internatów, domów studenckich i hoteli pracowniczych do miejsc stałego pobytu w dni wolne od nauki i pracy. Wznowiono wydawanie szeregu dalszych dzienników, tygodników i 140 periodyków specjalistycznych oraz zezwoliło na wydawanie biuletynów wielu organizacji i instytucji. Włączono do emisji wszystkie regionalne rozgłośnie Polskiego Radia (poza jedną) oraz cztery regionalne ośrodki telewizji. Zezwolono na wznowienie działalności 135 stowarzyszeń społeczno-kulturalnych, uruchomiono telefoniczną łączność międzymiastową i międzywojewódzką zamawianą w centralach oraz krajową sieć telefoniczną.

Obecnie, zgodnie z zapowiedzią premiera, przygotowywane są kolejne decyzje dotyczące zakresu rygorów stanu wojennego. Między innymi od dnia 1 marca br. znosi się obowiązek uzyskiwania zezwoleń na zmianę miejsca pobytu, to znaczy przywraca się swobodę przemieszczania się według zasad spręż 13 grudnia 1981 r. W strefie nadgranicznej zwalnia się od obowiązku uzyskiwania zezwoleń na pobyt czasowy osoby w wieku powyżej lat 60, młodzież do lat 10, osoby kierowane na leczenie, do sanatoriów i ośrodków wypoczynkowych, uczestników zbiorowych wycieczek turystycznych i sportowych, uczestników imprez kulturalnych i oświatowych.

Z tym samym dniem znosi się godzinę milicyjną dla kierowców taksowek. Znosi się obowiązek uzyskiwania zezwoleń na organizowanie kursów prowadzonych przez działające organizacje społeczne, jeżeli tego rodzaju działalność ma na celu przekwalifikowanie lub przygotowywanie osób do pracy w określonych zawodach, podnoszenie kwalifikacji w dziedzinie świadczenia różnego rodzaju usług oraz doskonalenie prowadzenia gospodarstw domowych. Ponadto przewidywane jest uruchomienie automatycznej łączności telefonicznej między Warszawą a miastami wojewódzkimi, krajowymi i międzynarodowej łączności teleksowej, zwłaszcza dla potrzeb instytucji naukowych, przedstawicieli handlowych, kompleksu turystycznego i uzdrowiskowego, uruchomienie telegraficznej łączności międzynarodowej dla przypadków losowych oraz przywrócenie międzynarodowej łączności telefonicznej. W marcu wzięta zostanie pod uwagę możliwość sukcesywnego, wznowienia działalności stowarzyszeń naukowych, kulturalno-oświatowych, sportowo-turystycznych oraz plantatorów i hodowców.

W marcu także przewidujemy dalsze rozszerzenie zasad wymiany osobowej z europejskimi państwami socjalistycznymi — między innymi przywrócenie indywidualnej turystyki motorowej organizowanej za pośrednictwem Polskiego Związku Motorowego, wyjazdów indywidualnych do kwateron i znajomych — obywateli polskich zatrudnionych na obszarze tych państw.

W stosunku do cudzoziemców z państw kapitalistycznych — możliwość przyjazdów indywidualnych publicznych środkami komunikacji po wykupieniu świadectwa w polskich biurach podróży. Analizowane są również możliwości wprowadzenia i innych ułatwień.

PAP: Przeglądając tę obszerną listę złagodzeń restrykcji stanu wojennego można dojść do wniosku, że poprzez wprowadzenie tego stanu osiągnięto zamierzone cele. Czy słuszny jest taki wniosek?

Gen. KISZCZAK: W odniesieniu do podstawowych celów — tak! Sparaliżowane zostały struktury kierownicze sił opozycyjnych, kierownicze ośrodki kontrrewolucji, a w tym grupy i ośrodki nielegalnych organizacji typu KPN. W rezultacie zażegnano realne niebez-

pieczeństwo konfrontacji, konfliktu bratobójczego, położono tam strajkom oraz innym destrukcyjnym zjawiskom rzucającym się w oczy, opanowano anarchię i chaos ogarniające nasz kraj. Poprawiła się dyscyplina pracy, wzrosła wydobywanie węgla, produkcja koncentratu miedzi, cementu, różnych maszyn dla rolnictwa, lepiej pracuje transport. Pojawili się korzystne tendencje w hodowli. Powstały warunki umożliwiające wdrażanie reformy gospodarczej, która powinna przynieść impulsy ożywające stopniowo naszą ekonomikę. W wyniku wyraźnego zmniejszenia przestępczości wzrosło poczucie bezpieczeństwa obywateli. Po to, by cele te osiągnąć, trzeba było użyć środków nadzwyczajnych, stwarzających — czego mamy pełną świadomość — określone dolegliwości dla ogółu obywateli, lecz nieodzownych ze względu na skalę zagrożeń. Jednakże szereg problemów pozostaje nadal do rozwiązania. Zostało opanowane zjawisko masowego rozpręszania dyscypliny społecznej, pozostały jednak tendencje do anarchizacji. Objawiają się one w niektórych sferach w postaci prób wzniecenia niepokojów społecznych, zakłócania porządku prawnego i przeciwstawiania się przepisom stanu wojennego. Murzy naszych murów i osiedli oczyszczone zostały z agresywnej propagandy, z jęczących napisów i plakatów, jednakże w różnych jeszcze publicznych miejscach za pomocą ulotek i wrogich hasel wzniesienie jest niepokojące. Notujemy również próby ponownego uruchomienia nielegalnych antypaństwowych i antysocjalistycznych wydawnictw. Z takim trudem przywrócić spokój i ład publiczny zakłócani jest jeszcze próbami organizowania zbiorowych wystąpień i demonstracji, do których przede wszystkim usiłuje się wciągnąć młodzież, wykorzystując jej naturalną spontaniczność oraz brak doświadczenia życiowego i politycznego.

Mimo poważnego spadku liczby przestępstw, w dalszym ciągu potencjalne zagrożenie przestępczością jest jeszcze znaczne. Obok tradycyjnych nielegalnych form przestępczości, takich jak napady, włamania i kradzieże, szczególnie potęgowało wywołanie muszą czyny noszące znamiona terroru, nacierające specyficznym wydzwisku w aktualnej sytuacji politycznej. Podpisanie materiału wybuchowego na stacji benzynowej w Lubinie, w której znajdowało się 28 tys. litrów benzyny mogło spowodować masakrę mieszkańców miasta i nieobliczalne straty materialne; napad i rozbrojenie żołnierza WP czy śmiertelny zamach na funkcjonariusza MO w Warszawie — oto przykłady obrażające problemy, jakie mamy i jeszcze nadal jeszcze konieczność utrzymania rygorów stanu wojennego. Dyktują to w znacznym stopniu również żywotne potrzeby gospodarki. Poważny wpływ na dalsze trwanie tego stanu ma także polityka niektórych rządów zachodnich, której celem jest przeciwdziałanie stabilizacji politycznej i gospodarczej w Polsce. Restrykcje gospodarcze i hałaśliwe akcje propagandowe służą ich inspiratorom i autorom, lecz jednocześnie szkodzą naszemu krajowi. Warto by nasze społeczeństwo uświadomiło to sobie dobrze.

PAP: Jakie rygory zostaną nadal utrzymane?

Gen. KISZCZAK: Głównie te, które wynikają z samej istoty stanu wojennego, a więc sadownictwo wojskowe i doraźne oraz przepisy o internowaniu i cenzurze. Nie przewidujemy również uchylenia w najbliższym czasie zakazu strajków i zakazu zwoływania i odbywania

zgromadzeń o szerszym charakterze przez stowarzyszenia, organizacje społeczne i spółdzielcze. Utrzymane zostanie postępowanie przyspieszone przed kolegiatami d.s. wykreślone za nieprzestrzeganie przepisów wynikających z dekretu o stanie wojennym. Nie możemy jeszcze zrezygnować ze stosowania ograniczeń, które sprzyjają zwalczaniu przestępczości, stabilizacji gospodarczej, a głównie poprawie sytuacji na rynku oraz dalszej poprawie ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Nie można również wykluczyć ewentualności przywrócenia zastraszonych rygorów w tych rejonach kraju, w których wystąpiłyby zakłócenia spokoju i bezpieczeństwa publicznego — chociaż mam nadzieję i pragnę, by w przyszłości do tego nie doszło.

Błędem byłoby traktowanie ograniczania obostrzeń stanu wojennego, jako wyrazu słabości władzy czy uległości naciskom z zewnątrz. Wyrażnie chcę podkreślić, że nie będzie żadnego pobłażania dla wichrzycieli porządku publicznego, a organizatorzy prób przeciwstawiania się obowiązującym przepisom będą traktowani surowo. Z całą bezwzględnością surowością spotkają się zwłaszcza ci, którzy będą próbować stosować w naszym kraju, obecnej mentalności, terrorystyczne metody walki z władzą, jak również ci, którym marzyłoby się konspiracyjne organizacje czy podziemne struktury. W tych sprawach nie będzie pobłażliwości.

PAP: Opinia publiczna jest systematycznie informowana o działaniach podejmowanych przez siły porządkowe w stosunku do osób naruszających przepisy stanu wojennego, jak również o internowaniu pewnej liczby osób. Dziś już nikt nie wierzy w rozpowszechniane przez wroga propagandy opowieści o dziesiątkach tysięcy internowanych przetrzymywanych na mrozie i głodzie. Jednakże sprawa ta — zwłaszcza sprawa internowanych, nadal wykorzystywane są w propagandzie zachodniej, a i w kraju rozpowszechniane są często zupełnie fantastyczne historie na ten temat.

Gen. KISZCZAK: Nie ukrywamy przed opinią publiczną żadnych informacji związanych z tymi problemami. W okresie od 13 grudnia ub. roku do 26 lutego br. internowano łącznie 6647 osób. Nie jest to liczba stała, gdyż zdarzają się nadal przypadki internowania osób, których działalność szkodliwa dla zagrożeń interesom państwa. Mamy również 10 przypadków ponownego internowania osób, które po zwolnieniu wbrew składanym zobowiązaniom podjęły działalność szkodzącą interesom państwa. W stosunku do kilku osób zwolnionych z internowania wszczęto postępowanie karne. Zostaną potraktowane zgodnie z prawem stanu wojennego.

W okresie stanu wojennego zwolniono z internowania 2532 osoby i liczba ta wzrasta. Według stanu na dzień 26 lutego w ośrodkach internowania przebywa 4095 osób. W ostatnich dniach uchylono nakazy internowania w stosunku do grupy około 300 osób. Przewidujemy dalsze zwolnienia, co jednak pozostawiać będzie w ścisłym związku ze stabilizacją życia społecznego i normalizacją sytuacji w kraju. Istotne, a może nawet decydujące znaczenie ma tu zachowanie się internowanych oraz ich postawa. Niestety, jest wśród nich niemało i takich, którzy w demonstracyjny sposób podkreślają swoją wrogość do ustroju, do władzy socjalistycznego państwa, nie pozostawiając żadnych wątpliwości, że nie zaniechają

szkodliwej dla kraju działalności. Trzeba jednak wyraźnie podkreślić, że zwiększa się także liczba osób, które po ochłodzeniu z pierwszych emocji i starannym przeanalizowaniu sytuacji ogólnej i własnej, osobistej — zajmują postawy nacechowane rozsądkiem i rozsądkiem. A przecież o to głównie nam chodzi. Zresztą, na marginesie tej sprawy nie mogę powstrzymać się od pewnej ogólniejszej refleksji związanej właśnie z problemem postaw ludzkich. Spotykamy się tu bardzo często z faktami zaskakującymi. Oto na przykład człowiek o popularyzmie w kraju nazwisku, znany w przeszłości z bardzo krytycznego stosunku do władzy, wręcz demonstrowujący publicznie swój krytycyzm w licznych, szeroko znanych utworach — w czasie pobytu za granicą zdecydowanie odmawia udziału w głosnych, propagandowych imprezach antypolskich i podjęciu usilnych starań o powrót do kraju. Inny człowiek, również popularny, o niezaprzeczalnym talentie aktorskim, w przeszłości angażujący się w przedsięwzięcia o jednoznacznie negatywnym politycznym charakterze, kreujący się na przeciwnika władzy (co do niedawna było w modzie) podczas pobytu za granicą również nie daje się wciągać w jakiejkolwiek antypolskie przedsięwzięcia i zajmując stanowisko nacechowane rozsądkiem i rozsądkiem, godne patriotyzmu. Nie są to fakty odosobnione. Niestety, znamy i odwrotne przypadki. Oto np. ludzie, w tym o głosnych nazwiskach, którzy zawdzięczają wszystko Polsce Ludowej, którzy zwłaszcza w ostatnim dziesięcioleciu dostąpili, można powiedzieć, sławy i zaszczytów, a także uzyskali wcale niebagatelne korzyści materialne, obecnie czynią różne gniewne gesty, a nawet występują się naszym przeciwnikom, schodzą do dwuznacznej roli stałych współpracowników placówek dyplomatycznych państw nieprzyjacielskich naszemu krajowi.

PAP: 25 stycznia br., premier gen. Wojciech Jaruzelski w swym sejmowym przemówieniu stwierdził, iż władze nie będą stawiać przeszkod osobom, które ze względu na swą dotychczasową antypaństwową polityczną działalność chcą osiedlić się w innych, wybranych przez siebie krajach. Czy w tej sprawie są podejmowane odpowiednie decyzje?

Gen. KISZCZAK: Wydałem odpowiednie polecenia organom państwowym. Rozważamy również wprowadzenie szeregu ułatwień wyjeżdżającym na pobyt czasowy. W najbliższych dniach ukaze się w tej sprawie stosowny komunikat.

PAP: Trudno oprzeć się wrażeniu, że w tej sytuacji rola służb, którym kieruje towarzysząc generał jest szczególnie trudna i chyba — jak nigdy dotąd — odpowiedzialna.

Gen. KISZCZAK: Istotnie, czasy w których przyszło nam żyć i działać wymagają zdecydowania, a jednocześnie szczególnej odpowiedzialności, szczególnie rozważliwej w działaniu. Oto w sprawach internowanych — każdy przypadek musi być rozpatrywany indywidualnie, musimy rozważyć wszystkie za i przeciw. Staramy się, aby uciążliwość, jaką stanowi sam fakt internowania nie przekraczał poza niezbędną konieczność, a konsekwencje izolacji poszczególnych osób pociągały, jak najmniej negatywne skutki społeczne.

PAP: W jakich warunkach przebywają internowani?

Gen. KISZCZAK: Zapewniliśmy wszystkim internowanym godziwe warunki, a części z nich, między

innymi osobom powyżej 55 roku życia, kobietom, intelektualistom i niektórym innym — warunki dobre. Sprawy te znane są powszechnie — również za granicą, gdyż ośrdki internowania odwiedzali wielokrotnie członkowie Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża. Odwiedzało je także i odwiedza kierownictwo hierarchii kościelnej, biskupi i księża, którzy bez ograniczeń świadczą usługi religijne. Odprawili oni dotąd ponad 420 mszy. Warto wspomnieć, że internowani otrzymali ponad 30 tysięcy paczek, choć wyżywienie mają wystarczające. W związku z internowanymi, przedstawiciele Kościoła utrzymują z nami stałe kontakty, które nacechowane są wzajemnymi, obustronnym zrozumieniem. Między innymi udostępniliśmy przedstawicielom Kościoła i PKR listy osób internowanych. Osobiście rozmawiamy na te tematy z przedstawicielami kierownictwa Episkopatu.

PAP: Istotnie prasa informowała o tym, iż przedstawiciele Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża wspólnie z działaczami Polskiego Czerwonego Krzyża odwiedzili ośrodki internowania. Czyżby nie są towarzyszami ministrów rezultaty tych wizyt?

Gen. KISZCZAK: 26 lutego 1982 roku otrzymaliśmy od przewodniczącego delegacji Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża p. Franka Schmidta raporty z wizyt delegacji w kilku ośrodkach odosobnienia dla internowanych. Delegacja MKCK miała możliwość odbycia nieskrępowanych rozmów z internowanymi, a także zapoznania się ze wszystkimi problemami pobytu internowanych, zwłaszcza dolegającymi zakwaterowania, wyżywienia, opieki medycznej, kontaktów ze światem zewnętrznym. Z raportów MKCK wynika, że warunki, w których przebywają internowani nie nasunęły istotniejszych zastrzeżeń. Niektóre ze szczegółowych uwag MKCK wymagają będą sprawdzenia i rozważenia. Chcę dodać, że delegacja MKCK kontynuuje prace od stycznia br.

PAP: Towarzyszu generale! W świetle tych, jak również wcześniej podanych faktów, trudno zrozumieć głosy prasy zachodniej sygnalizujące ostatnio nową „falę represji i aresztowań”, która jakoby ogarnęła nasz kraj.

Gen. KISZCZAK: Znam te sygnały. Pretekstem do nich, zresztą bardzo naiwnym pretekstem, była podana w naszej prasie informacja o rezultatach akcji pod kryptonimem „Spokój”, przeprowadzonej w całym kraju przez Milicję Obywatelską i ORMO. Akcja ta nie miała żadnego szczególnego charakteru, wiele podobnych działań przeprowadzaliśmy w przeszłości. Akcja ta była wymierzona na elementy społeczne i środowiska kryminogenne. W ramach tej akcji zatrzymano na krótki okres czasu, w celu wyjaśnienia około 3,5 tys. osób, z których prawie wszystkie już po paru godzinach powróciły do domów. Fakt ten potraktowano jako „falę represji i aresztowań”, mimo że w tym samym komunikacie podano o zatrzymaniu — dokładnie — 252 sprawców przestępstw. Godzi się zauważyć, że podobne akcje, a nawet na znacznie większą skalę przeprowadza policja w wielu krajach zachodnich, choćby wspomnieć ostatnie masowe oblavy we Włoszech czy Francji. Nikt jednak z tego powodu nie podnosi głosu. No cóż, nasi przeciwnicy widzą w naszym kraju nie to co jest, lecz to co bardzo chcieliby zobaczyć. Można tylko wspomnieć dziennikarzom zachodnim, że w państwie, w którym w ramach obrony kryminalistów, pasażerów i spekulantów, ale można dziwić się i to bardzo wielu politykom zachodnim, że bezkrytycznie wykorzystali tak niepoważny pretekst do poważnych wypowiedzi. Niestety, nie jest to odosobniony przypadek i nie sądzę, aby był on ostatni.

Na marginesie taka refleksja. Nigdy nie twierdziłbym, że służby porządkowe nie popełniają błędów, że nie ma uchybień w naszej pracy. Proszę mi jednak wierzyć, że każdy taki przypadek jest przez nas dokładnie badany i analizowany. Błędy naprawiamy i wyciągamy konkretne wnioski. Ale prawda jest i to, że mimo trudnych, a nierazko niebezpiecznych warunków służby funkcjonariusze resortu spraw wewnętrznych nie szczędzą sił, zdrowia i umiejętności, aby wykonać rzetelnie swoje zadania.

(PAP)

CO DZIEŃ CONIESIE

W dniu dzisiejszym słońce wzeszło o godz. 6.23, rajdzie zaś o 17.15.

Imieniny obchodzą:

Albin, Antoni

Dyżurny synoptyk

w dniu dzisiejszym dla Łodzi przewiduje następującą pogodę: zachmurzenie duże z rozproszonymi, przejściowo słabe opady deszczu i mżawki. Temp. maks. plus 5 st. C. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków południowych.

Cisnienie o godzinie 19 wyniosło 990,2 hPa (742,8 mm).

Z kalendarza wydarzeń

1943 — Powstanie w ZSRR Związku Patriotów Polskich.
1898 — Powstanie Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji.

Taka sobie myśl

W dobrym małżeństwie głowa jest mężczyzna, a sercem kobieta.

Uśmiechnij się

Spełniać społeczne oczekiwania i nadzieje

(Dokończenie ze str. 1)

dycje polskiego ruchu robotniczego, tego celów i zasad ideowych. Zrodem słabości naszej partii było za każdym razem naruszenie przynależności ideowych. Deklaracja programowa w sposób bardzo jasny formułuje myśl, że wyjście z kryzysu zależy od nas samych. Życie niesie wiele warunków, lecz mamy przecież aktualny program IX Zjazdu, którego partia musi się trzymać. Wszystkie rozpoczęte reformy, są konieczne, a my musimy strzec ich realizacji — kontynuować mowa.

W dalszej części swego wystąpienia T. Czechowicz mówił o potrzebie zwrócenia większej uwagi na sprawy młodego pokolenia, wykształcenie w społeczeństwie szacunku dla pracy, bez którego żadna odnowa dokonać się nie może,

a także o tym, co należy zrobić by partia, jako przewodnia siła narodu spełniała społeczne oczekiwania i nadzieje. — Musimy tak działać, by nie uszczęśliwiać społeczeństwa na siłę, lecz tak, by społeczeństwo czuło, że jesteśmy mu potrzebni.

Na zakończenie swego wystąpienia T. Czechowicz nawiązał do tego nurtu plenarnej dyskusji, który dotyczył spraw gospodarczych. Mówił o polityce kadrowej, która jest ważnym, aczkolwiek wymagającym dużej odpowiedzialności, instrumentem gospodarczym. — Trzeba wiedzieć, że dziś każdy zwolniony ze stanowiska pracownik obciąża w przekonaniu społeczeństwa własną partię.

— Niepokojącym zjawiskiem — powiedział T. Czechowicz — jest to, że wciąż jeszcze wielu kierow-

ników jednostek gospodarczych nie daje sobie sprawy ze znaczenia, jak i z celów reformy gospodarczej. Nie wie o co w tej reformie naprawdę chodzi. Musimy temu jak najszybciej przeciwdziałać.

— Chcemy w najbliższym okresie, w oparciu o dyskusję VII Plenum, jak i sejmowe wystąpienie gen. Jaruzelskiego, opracować bardzo szczegółowy program działania wojewódzkiej instancji partyjnej. Niemniej istnieje potrzeba, żeby każda podstawowa organizacja tak — wyciągnęła wnioski z uchwały VII Plenum i jak najprędzej wcieliła się w nurt partyjnej dyskusji — zakończył mowa.

Po wystąpieniu I sekretarza KE na pytania zebranych odpowiedzili: T. Czechowicz, sekretarz KE — A. Hampel oraz J. Bednarowicz. (PW)

Kolejne złagodzenie rygorów stanu wojennego w Gdańsku

Jak doniosła PAP w ub. sobotę — na podstawie decyzji Wojewódzkiego Komitetu Obrony i zarządzenia wojewody gdańskiego od dnia 27 lutego zniesiono zakaz odbywania na terenie miasta Gdańska narad i szkoleń, organizowanych przez osoby fizyczne, społeczne, stowarzyszenia i organizacje społeczne. W tych przypadkach obowiązują zasady zawarte w rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych z dnia 30 stycznia br. Ponadto od dnia 27 lutego zniesiono również obowiązek uzyskiwania przez osoby zamieszkuje na terenie miasta Gdańska zezwoleń na kadrowy wyjazd do innej miejscowości woj. gdańskiego. Nadal jednak w tym wypadku obowiązują ogólne zasady przekraczania województwa. (PAP)

"Zielony telefon" dzwonił bez przerwy

W wolną sobotę nikt nie chciał się do "Zielonego telefonu" przy którym zasiadł oficer WP udzielający młodzieży szczegółowych informacji o wojskowym szkolnictwie zawodowym. Jak nas poinformował przedstawiciel Wojskowej Komendy Uzupełnień w Łodzi ppłk Wiesław Godlewski, telefonowali nie tylko młodzi ludzie kończący w tym roku szkoły średnie i zawodowe, ale także ich rodzice. Pytania były różne. W większości dotyczyły one warunków przyjęcia m. in. do poszczególnych typów wyższych szkół oficerskich i szkół chorążych. Jakże trzeba zdać egzamin, jakie stawia się wymagania kandydatom pragnącym poświęcić się trudnej, ale jakże fascynującej zawodowej służbie w wojsku — oto najczęściej powtarzające się pytania. Nie brakowało również długich rozmów telefonicznych na tematy wprowadzenia nie związanych ściśle z wojskowym szkolnictwem zawodowym, ale dotyczące samej służby wojskowej.

SPOTKANIE: PASAŻEROWIE — KOLEJARZE

Dojazdy pracownicze i inne

W ubiegły piątek odbyło się zorganizowane przez Biuro Dyrekcji Kolei Państwowych spotkanie z przedstawicielami największych zakładów aglomeracji łódzkiej dotyczących poprawy obsługi pasażerów. Wzięli w nim udział przedstawiciele DRPK z jej dyrektorem — EDWARDEM SĄMONEM, a także z-ca dyrektora generalnego PKP — JAKUB RYGLSKI i z-ca dyrektora warszawskiej CDOK — IRENEUSZ ROGULSKI.

Wprowadzeniem do dyskusji była informacja na temat ruchu pociągów pasażerskich na poszczególnych łódzkich dworcach, stanu taboru oraz funkcjonowania wszystkich elementów obsługi podróżnych (kas biletowych, informacji, dworcowej gastronomii). Nawiązując do danych dotyczących przewozów pracowników. W każdy roboczy dzień, na łódzkie dworce przybywa kilkadziesiąt tysięcy pasażerów zmierzających do zakładów pracy lub do szkół. Ważne jest nie tylko to, aby zdążyli oni na czas, lecz także by ta codzienna podróż, która powinna na trwać możliwie najkrócej, przebiegała w przyjemnych warunkach.

W opinii samych kolejarzy należy zwiększyć częstotliwość kursowania pociągów "roboczych" na najbardziej obłożonych trasach (Piotrków, Tomaszów). Na niektórych żelaznych szlakach obowiązują dość drastyczne ograniczenia szybkości, co powoduje znaczne wydłużenie czasu podróży. Mowa tu przede wszystkim o oczekującej remontu trasie Łódź Fabryczna — Koluszki. W złym stanie technicznym znajduje się tabor wagonowy będący w dyspozycji łódzkiej DRPK. Wpływa to na konieczność ograniczania składów pociągów. Najbardziej cierpi na tym komfort jazdy, obniżony dodatkowo przez pracę ludzi porządkujących wagony.

Wspomniano również o przestarzałych urządzeniach w kasach biletowych, ciągłej powracającej sprawie fatalnego stanu obiektów dworcowych w węźle łódzkim. O ile przedstawiciele DRPK w sposób bardzo skrupulatnie przygotowali się do tego spotkania, to zaledwie rzecznicy podróżnych. Przedstawiciele łódzkich zakładów pracy wspomnieli jedynie o potrzebie uruchomienia obwodnicy kolejowej, która ułatwiałaby dojazd do pracy ludzimu mieszkającemu na odległych osiedlach, a delegaci ze zleńskiego "Borutu" i WZPB —

J. Łapiński wiceprezydentem Łodzi

Prezes Rady Ministrów na wniosek prezydenta Łodzi od dnia 1 marca br. powołał na stanowisko wiceprezydenta Łodzi — mgr JERZEGO ŁAPIŃSKIEGO. Jest on z wykształcenia ekonomista, w okresie pracy zawodowej pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji, m. in. w latach 1972-1973 był wicekonsulem generalnym PRL w Turcji. Ostatnio był dyrektorem Oddziału Handlu Uborami WPHW. Od 1961 r. jest członkiem PZPR.

Dotychczasowy wiceprezydent Józef Kowalski na własną prośbę przeszedł do pracy w resorcie gospodarczym.

W TYM ROKU

6 tys. telefonów dla łodzian

W przyszłym roku obchodzić będziemy setną rocznicę istnienia w Łodzi łączności telefonicznej. Być może rocznicę tę Wojewódzki Urząd Telekomunikacji upamiętni urządzeniem w naszym mieście stutysięcznego telefonu. Do końca grudnia bowiem mieliśmy 91.397 abonentów telefonów (103.988 w województwie łódzkim), a plany na ten rok przewidywały założenie ok. 6 tys. telefonów. Wszystkie więc wskazywało na to, że w przyszłym roku będzie w Łodzi ponad 100 tys. abonentów.

Jak dotychczas prace przy zakładaniu łączności telekomunikacyjnej przebiegają bardzo sprawnie. Na I kwartał br. zaplanowano zaistnienie 2 tys. numerów, a założono już 1284. Prace te koncentrują się głównie w rejonie osiedli Zagrodniki, Piaski, Karłowice oraz na Bałutach w obrębie m. in. ulic: Franciszkańskiej, Zbarnińskiej, Czarnieckiego, Marysińskiej. Tam też daleko rozbudowywana będzie sieć telekomunikacyjna. Główni informatorzy podają, że w ubiegłym roku założono w Łodzi 5915 telefonów, w ogromnej większości u prywatnych abonentów.

Sobotni rajd „DL” w poszukiwaniu pieczywa i mleka

Jak już informowaliśmy, łódzka „społemowska” gastronomia prowadzi w barach mlecznych i barach szybkiej obsługi sprzedaż pieczywa i mleka w wolne soboty, a także w niedzielę. Chodzi o to, aby umożliwić łodzianom, którzy nie zdążyli w sklepach nabyć chleba i mleka, dokonanie tych zakupów w dyszurujących placówkach gastronomii. Jak ta pożyteczna inicjatywa gastronomii zdaje egzamin w praktyce? Aby się o tym przekonać, reporter „DL” w minioną wolną sobotę odwiedził kilka barów mlecznych i barów szybkiej obsługi.

W agencyjnym barze mlecznym „Smakosz” przy ul. A. Struga już od rana ustawia się długa kolejka konsumentów, którzy w większości przyszli tu nie na śniadanie, ale właśnie po pieczywo i mleko. Czyżby zabrakło tych podstawowych artykułów spożywczych w dyszurujących w wolne soboty sklepach, skoro klienci nabywali tu aż po 6 litrów mleka i po kilka bochenków chleba?

— Przez kilka godzin sprzedałem

180 litrów mleka i 70 bochenków chleba — mówi agent „Smakosza”, Marcell Jakubowski. — Jeden z klientów przyszedł z olbrzymim koszem i chciał kupić... 20 bochenków chleba! Ostatecznie po długich targach sprzedaliśmy mu 10, bo przecież musieliśmy starczyć pieczywa i dla innych naszych klientów oraz przede wszystkim na zaopatrzenie baru.

Również w barze mlecznym „Reprezentacyjnym” przy ul. Piotrkowskiej, mimo że w pobliżu czynny

był dyszurujący sklep spożywczy, nie brakowało chętnych na pieczywo i mleko. Jak poinformowała nas z-ca kierownika baru, Krystyna Rogowska — przez 6 godzin od godz. 8 do 14 sprzedano tu 40 bochenków chleba i 120 litrów mleka. Nieco mniej (50 bochenków chleba i 80 litrów mleka) sprzedano w tym samym czasie w barze mlecznym „Bałuckim”, gdzie także gastronomia wyręczała placówki handlowe. A przecież w sąsiedztwie otwarte były dyszurujące „Delikatesy”. Ale do poszczególnych stoisk ustawiały się w nich długie kolejki. W barze mlecznym natomiast bez kolejki można było kupić chleb i mleko po cenach detalicznych.

Zupełnie inną sytuację reporter „DL” zastał w barach szybkiej obsługi, np. w „Rarytasie” i „Kaskadzie”. Sprzedano zaledwie po kilka litrów mleka i tyleż samo bochenków chleba. Na drzwiach wejściowych do placówek gastronomicznych nie wszędzie umieszczono wywieszki informujące o godzinach ich pracy, a także o adresach dyszurujących w wolne soboty barów mlecznych i barów szybkiej obsługi. Nie było takich wywieszek m. in. w „Rekordzie” oraz barach mlecznych „Bałucki” i „Przystanek” oraz w barze-bistro „Pod Arkadami”. Ten ostatni bar w ogóle w minioną sobotę był zamknięty, ponieważ jego pracownicy — jak informowała kartka na drzwiach — odbierali... wolną sobotę.

Wnioski z naszego sobotniego rajdu sprostawała się do jednego stwierdzenia: wprawdzie inicjatywa prowadzenia sprzedaży pieczywa i mleka w dyszurujących barach jest z pewnością słuszną, ale nie wszędzie została ona przyjęta przez klientów z jednakowym zainteresowaniem. Każdy bowiem woli dokonać podstawowych zakupów artykułów spożywczych w sklepie aniżeli w barze, chyba że sklepy są źle zaopatrzone — wówczas gastronomia pozostaje ostatnią deską ratunku. (J.Kr.)

dyrektora CDOK — I. Rogulski. Chodziło zwłaszcza o potrzebę wsparcia kolei łódzkiej komunikacji miejskiej, a także o ustalenie optymalnego rozkładu jazdy pociągów dowożących ludzi do pracy. Była także mowa o planach inwestycyjnych dotyczących węzła łódzkiego. Do tych problemów wrócimy jeszcze na naszych łamach. (Sk)

Stare problemy nowego szpitala

Na ten szpital w Pabianicach czekano co najmniej od 10 lat. W starym była tylko internia, ginekologia, chirurgia i pediatria. Resztę „załatwiała” Łódź. Warunki lokalowe w istniejących poprzednio oddziałach mocno urągały potrzebom tego rodzaju placówek.

Po blisko 7 latach budowy jesienią ubiegłego roku otworzył wrzeszczące swe podwoje nowy szpital. 9 września oddział interny przyjął pierwszego pacjenta. Do tej pory z usług lekarskich w 12

istniejących oddziałach pabianickiego Szpitala Miejskiego im. E. Biernackiego skorzystało około 5 tys. osób. O roli, jaką spełnia w aglomeracji łódzkiej nowa placówka lecznicza, o warunkach w jakich chorzy powracają do zdrowia, a lekarze spełniają swe powinności, rozmawialiśmy z zastępcą dyrektora szpitala i z opieką lekarską — dr Grzegorzem Krzyżanowskim.

— Sądzę, że pod względem lokalowym w województwie nie ma nowocześniejszego obiektu. Małe

WAŻNE TELEFONY

Informacja PKO	731-82
Informacja o usługach	338-10
Informacja PKS:	
Dworzec Centralny	265-96
Dworzec Północny	747-20
Informacja telefoniczna	83
Komenda Wojewódzka MO	677-22, 232-22
Pogotowie ciepłownicze	253-11
Pogotowie drogowe:	
„Pomocy”	409-32
Pogotowie energetyczne:	
Rejon Łódź-Północ	334-31, 609-32
Rejon Łódź-Południe	334-28
Rejon Pabianice	37-10
Rejon Zgierz	15-34-42
Rejon oświetlenia ulic	881-15
Pogotowie gazowe	365-35
Pogotowie MO	87
Pogotowie Ratunkowe	99
Pomoc drogowa PZMo	52-81-10, 706-27
Straż Pożarna	98, 661-11
	795-55, 257-57

TELEFON ZAUFANIA 337-37
czynny w godz. 15-7 rano. W dni wolne od pracy całą dobę. Dla kobiet z ciąży problemowa 710-33 — czynny w godz. 12-22 tylko w dni powszednie.

TEATRY

nieczynne

MUZEJA

HISTORIA RUCHU REWOLUCYJNEGO (Gdańska 13) — godz. 11-17
POLSKIE WOJSKOWE SŁUŻBY ZDROWIA (Zeligowskiego 7) — godz. 10-13
Pozostałe muzea nieczynne

ZOO — codziennie od godz. 9 do 15.30 (kasa do 15)
PALMIARNIA — codziennie (oprócz poniedziałków) od godz. 10 do 17.

KINA

BALTYK — „Przemino z wiatrem” USA od lat 12 godz. 10, 14, 18
IWANOWO — seans zamknięty — godz. 10: „Miłość ci wszystko wybaczy” pol. od lat 12 godz. 12, 14, 16, 18
KINIA — „Miłość ci wszystko wybaczy” pol. od lat 12 godz. 10, 12, 15, 18, 19, 19.15
PRZEŁ WIOSNIE — „Old Surehand” RFN-ug b.o. godz. 10, 12, 14, 16, 18
WŁOŃNIARZ — Muzyczny idole młodzieży — „Gorączka sobotniej nocy” USA od lat 15 godz. 10, 12, 14, 30, 16, 30, 18, 30
WISNOSC — Sensacja i przygoda na ekranie — „Człowiek kłosa” USA od lat 18 godz. 10, 12, 14, 16, 18
WISIA — Nieme kino — USA od lat 15 godz. 10, 12, 15, 17, 19
ZACHETA — seans zamknięty — godz. 9, 11: „Diabli mnie błagali” fr. od lat 15 godz. 13, 15, 17, 19
STUDIO — „Rzeczpospolita babka” pol. b.o. godz. 15: „Barbara Radziwiłłówna” pol. b.o. — godz. 17, 19
STYLLOW — Mistrzowie kina światowego: Sidney Pollack: „Trzy dni Kondora” USA od lat 18 godz. 15, 17, 19
GYNIA — Kino non stop — od godz. 10-21: „Piraci XX wieku” radz. od lat 12

HALKA — „Ciemne słońce” czes. od lat 15 godz. 14.30, 16.45, 19
MŁODA GWARDIA — „Asy przestępcy” ang. od lat 15 godz. 10, 12, 16, 18 „Biekitna pletwa” austr. b.o. godz. 14
MUZA — „Bliskie spotkanie trzeciego stopnia” USA od lat 12 godz. 15.30, 18
1 MAJA — „Tabor wędruje do nieba” radz. od lat 15 godz. 15: „Corleone” włos. od lat 18 godz. 17, 19
POKÓJ — „Książę i żebrak” — panam. od lat 12 godz. 15: „Miłość w deszczu” fr. od lat 15 godz. 17.15, 19
ROMA — „Dyl Sowizdrzał” NRD od lat 15 godz. 10, 15, 17, 19: seans zamknięty — godz. 12
STOKI — „Śledziogrodzianie na Dzikim Zachodzie” rum. od lat 12 godz. 15, 18
SWIT — „Lawina” USA od lat 15 godz. 15, 17, 19
TATRY — „Córka króla wszechmór” czes. b.o. godz. 15.30: „Dziewczyna z reklam” USA od lat 18 godz. 17: DKF — seans zamknięty — godz. 19
ENERGETYK — nieczynne
PIONIER — nieczynne
REKORD — „Zwierciadło Wielkiego Magusa” NRD b.o. godz. 15.30: „Gangsterzy szos” kanad. od lat 15 godz. 17, 19
SOJUSZ — nieczynne
POLESIE — „Przygody Ali Baby i 40 rozbójników” radz.-ind. od lat 12 godz. 16.45, 19

APTEKI

Mickiewicza 20, Piotrkowska 67, Olimpijska 8a, Niecałniana 15, Dąbrowskiego 89, Lutomska 146

Pabianice — Armii Czerwonej 7, Konstancja — Sadowa 10, Ozorków — pl. Armii Czerwonej 17, Głowno — Łowicka 38, Aleksandrów — Kościuszki 10.

DYŻURY SZPITALI

Chirurgia ogólna — Baluty: Szpital im. Marchlewskiego — codziennie, dla Przychodni Rejonowej nr 4, 5, 8, 9, 10, Zgierz, ul. Dąbols 17, Szpital Kliniczny im. Bartłomieja — codziennie dla Przychodni Rejonowej nr 7, Szpital im. Skłodowskiej-Curie — codziennie dla Przychodni Rejonowej nr 1, 2, 3, 5, Zgierz, ul. Parczewska 35, Szpital im. Marchlewskiego — codziennie — Zgierz, ul. Dąbols 17, miasto i gmina Zgierz, Ozorków, Aleksandrów, Pabianice, Głowno — Szpital im. Brudzińskiego (Kosynierów Gdyniński 61), Polesie — Szpital im. Kopernika (Pabianice 62), Śródmieście — Szpital im. Sonenberga (Pienin 30), Widzew — Szpital im. Sonenberga (Pienin 30).

Chirurgia urazowa — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parczewska 35)
Neurochirurgia — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parczewska 35)
Laryngologia — Szpital im. Bartłomieja (Konieckiego 32)
Okulistyka — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parczewska 35)
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Szpital im. Korczaka (Armii Czerwonej 15)
Chirurgia szczękowo-twarzowa — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parczewska 35)
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zakątna 4)

WOJEWÓDZKA STACJA POGOTOWIA RATUNKOWEGO
Łódź, ul. Sienkiewicza 167
tel. 99

OGÓLNŁÓDZKI PUNKT INFORMACYJNY

dotyczący pracy placówek służby zdrowia — czynny całą dobę we wszystkich dni tygodnia tel. 615-19

„Klubowych” będzie więcej

Obserwując łódzkie kioski nie trudno zauważyć, że palacze tytoniu nie mają większych kłopotów z zrealizowaniem karteek. Wszędzie są papierosy krajowe, są też importowane, choć nie zawsze można dostać te gatunki, których palacze akurat poszukują.

Najwięcej kłopotów mają ostatnio palacze „Klubowe”. Na ogólną ilość 200 mln papierosów przydzielonych Łodzi w IV kwartale ubiegłego roku, 9 mln stanowiły „Klubowe”. Było to za mało w stosunku do potrzeb. W tym roku sytuacja jeszcze się pogorszyła. Wynika to stąd, iż nasze miasto nie zostało uwzględnione w rozdziałach innych wytwórni, ponieważ produkcję tego gatunku papierosów miała rozpocząć Łódzka Wytwórnia

Papierosów. Zanim to się stanie, dwa 10-tonowe samochody ciężarowe pojechały do Krakowa, skąd przywieźą ok. 10 mln sztuk „Klubowych”. Powinny one trafić do łódzkich kiosków jeszcze w połowie tego tygodnia.

Skurczył się ostatnio asortyment pozakartkowych papierosów z importu. Podejrzewamy zresztą, że nie kupowali ich za granicą palacze jako że wielu osobom smak tych papierosów nie bardzo odpowiada. Ale jak się nie ma co się lubi... Wszystko wskazuje jednak na to, że w tym tygodniu i tych papierosów będzie w kioskach i sklepach więcej. Decyzja władz handlowych rozpoczyna się właśnie ich wysyłkę do punktów sprzedaży. „Ruch” rozprowadzi ich 13 mln, „WSS” „Spolem” — 5 mln i mln — WZSR i 1 mln inni odbiorcy. Badać to głównie papierosy jugosłowiańskie „Jadran” i „Bogorad”, kubańskie „Kim” i „Vi-

sant”, węgierskie „Muscas” oraz radzieckie. Będzie więc co palić. (m)

Nowe ceny za niektóre butelki

Od dnia 1 marca podwyższono ceny (czy jak kto woli — kaucje) na niektóre butelki. 8 zł kosztować będą butelki po napojach gazowanych i nie gazowanych, piwie, wodach mineralnych, stołowych, sokach pitnych itp. o pojemności od 250 do 500 cm sześć. 15 zł kosztować — będą butelki 500, powyżej 500 cm sześć, np. po wodzie gorzkiej czy po „Pepsi-Coli”. Nie dotyczy to butelek po winie i innych monopolowych. (m)

Projektów z Warszawy. Tylko 4 sale operacyjne w mającym prawie 600 łóżek szpitalu, to — delikatnie mówiąc — nieporozumienie, zwłaszcza że na wzrost bloków operacyjnych usytuowano drzwi wind towarowych. Nie są to rozwiązania szczęśliwe. Najważniejsze jednak, że szpital jest i znacznie oddaje pozostałe placówki służby zdrowia aglomeracji. Obajdujemy blisko 100-tysięczny region Pabianice, a także część województwa piotrkowskiego i sieradzkiego.

Wkrótce budowlani oddadzą następne oddziały: laryngologię, chirurgię dziecięcą, psychiatrię i neurologię. Teoretycznie już za dwa tygodnie można by przyjąć pierwszych pacjentów. Niestety, tylko teoretycznie. Rzecz poważnie komplikuje bowiem brak personelu, zwłaszcza pielęgniarek. Zdaniem dyrektora Krzyżanowskiego, personel pozwalający na otwarcie tych oddziałów kompletnie trzeba będzie do kwietnia. 70 proc. pracujących teraz w szpitalu dojeżdża do Pabianic z Łodzi.

We wstępnych projektach przewidywano wybudowanie dla personelu dwóch bloków mieszkalnych niedaleko szpitala. Niestety, sprawa pozostała jedynie w sferze projektów. Szukając rozwiązań możliwych do szybkiej realizacji, postanowiono w jednym z budynków starego szpitala otworzyć pielęgniarski hotel. Po remoncie budynku, za dwa miesiące, zamieszka tam 65 osób. Choć generalnie problem to nie rozwiązuje, z pewnością zapewne istniejące trudności. Umożliwi otwarcie następnych oddziałów i lekarze — pokonując codzienne kłopoty związane m. in. z brakiem niektórych leków — służąc będą mogli pomóc chorym nie tylko z Pabianic. (ksp)

PRAWO

1 ŻYCIE

Jak kij w mrowisku...

Analogia może nie będzie trafna, bowiem wsadzenie kija w mrowisko jest wyrażeniem ogromnej szkody pracownemu i doskonale zorganizowanemu społeczeństwu mrowek. Porównanie nasuwa się jednak z racji olbrzymiego poruszenia w organizacjach naszego życia zwanych ogólnie ADMINISTRACJĄ. To poruszenie trwa od kilku miesięcy, to znaczy od chwili, gdy błogi spokój ogromnej masy kierowników, urzędników, referentów, naczelników i innych osób za cokolwiek odpowiedzialnych, zakłócony został wkręceniem w rewiry ich działalności terenowych grup wojсковых.

Socjologom i psychologom wypada zaważyć pole do badań nad niecodziennym zjawiskiem i odpowiedzieć na pytanie: dlaczego ludzie w mundurach WP potrafili dzielać więcej w ciągu tak krótkiego czasu niż tysiące kontrolerów, którzy dokonali pół miliona różnorakich kontroli w gospodarce np. w ciągu całego roku 1979. Z jakim skutkiem? Nijakim, a najwyżej miernym.

Bez mała 2 lata temu pisałam o owych problematycznych efektach, przekazanych w informacji przedstawicieli kierownictwa NIK, Prokuratury Generalnej, Komendy Głównej MO, Ministerstwa Finansów, PIH, komitetów kontroli społecznej, kontroli związków zawodowych. Ten ostatni zespół (liczył wówczas 60 tys. osób) przeprowadził w ciągu roku 250 tys. kontroli. Z owych pół miliona kontroli „wyszło” ponad 60 procent „nieprawidłowości” (8 proc. trafiło do organów dochodzeniowych jako nadużycia lub przestępstwa).

Już wówczas dziennikarze zadawali pytania na temat przyczyn nieskuteczności kontroli, zwłaszcza wewnętrznych, resortowych. Z odpowiedzi wynikało, że m. in. różnego rodzaju układy sprzyjały tolerancji balaganu. Np. ustawa o jakości wydawała się aktem generalnie likwidującym braki, buble, itp. Figa z makiem. PIH sprawdził nieustannie jakość wędlin i nieustannie kwestionował w pewnych gatunkach aż 25 proc. wody. Dziś znowu sprawa jakości wędlin jest tematem dnia i zajęć dla organów kontroli i Federacji Konsumentów.

Wojskowe grupy operacyjne wkroczyły w obszary gmin i miast. Można uznać, że speł-

niły także funkcje kontrolerów, bowiem wydawały polecenia uporządkowania panoszącego się balaganu w rozmaitych instytucjach, zakładach, urzędach, ba, nawet i... oborach, w magazynach. Wydawali rozporządzenia, uprzedzali o skutkach zlekceważenia poleceń i sprawdzali niemal natychmiast co zrobiono. Wiele z tych przebiegów, przekazywanych w reportażach telewizyjnych, budziło powszechne zażenowanie, że przypominają widok jednego z magazynów (nie pomnę gdzie), który był obrazem śmietnika z jednej, a ka-

Z. Tarnowska

rygodnego marnotrawstwa z drugiej strony. Wojskowe grupy operacyjne wkroczyły w sfery ludzkich spraw. I cóż stwierdzono? Administracja terenowa — ogólnie rzecz biorąc — jest niemal martwa. Dyscyplina pracy — pod psem. Pracownicy gmin na ogół przychodzą do pracy i wychodzą z niej o dogodnych im godzinach. Interesanci? Ołóż to! Gdyby nie interesanci — żyłoby się bezproblemowo. Trzeba jednak tych interesantów przyjmować i... lekceważyć. Niech przychodzą, niech czekają, piszą podania, proszą i czekają.

Na co? Na porządek! Doczekali się. Porządek wkroczył wojskowym krokiem i zachwiał równowagę marazmu, pielęgnowaną od lat przez urzędników, kierowników i innych „funkcyjnych”. Czy to strach stał się katalizatorem przyspieszającym proces reakcji zarwartej w pojęciu odpowiedzialności za swoją robotę? Może i strach. Mamy dużo ludzi bojących się o własną skórę. Wnioski terenowych grup operacyjnych były na ogół konsekwentnie wykonywane. Dla mieszkańców wsi zaczęło się coś w rodzaju nowej ery. Zerwano łańcuchy starego stylu pracy, biurokratycznych nawyków i wielbienia niezręcznych przepisów, stawiających po przeciwnych stronach barykady ludzkie sprawy i urzędniczą powinność.

Już w pierwszym, krótkim okresie do grudnia wojskowi działający w rejonie iódzkiego interweniowali w blisko tysiąc spraw, zaliczając niemal od ręki ogromną większość z nich. Najwięcej interwencji dotyczy-

ło właśnie niewłaściwego traktowania interesantów przez urzędników i pracowników różnych instytucji. W 85 wypadkach trafiono na przypadki marnotrawstwa i niegospodarności. Kilkadziesiąt spraw miało bezpośredni związek z nadużyciami i spekulacją.

W wielu publikacjach prasowych, audycjach radiowych i telewizyjnych przekazywano na żywo żołnierską pracę przejawiającą się głównie czynnościami interwencyjnymi (abstrahując od bezpośrednio udzielanej pomocy ludziom w nagłych wypadkach losowych). Obecność ludzi w mundurach LWP w terenie stała się czymś niecodziennym. Dolegliwości uciążliwe dla tych, którym ta obecność przeszkadza w kombinacjach, oszustwach, nadużyciach, panoszeniu się, lenistwie, życiu na cudzy koszt, łamaniu zasad współżycia społecznego i norm prawnych.

Praworządność — w szerokim tego słowa pojęciu — nosi dziś mundur wojskowy, zbrojny w emblematy prawdziwego patriotyzmu, honoru i dumy narodowej. Nie wątpię, że dla wielu ludzi pełniących uciążliwe swe funkcje w terenie — wojskowi stali się prawdziwą pomocą w umacnianiu zasad praworządności ludowej. W okresowych podsumowaniach działań wojska przewija się ten motyw obok motywu sumiennej pracy. Uczciwa praca na każdym stanowisku jest podstawą naszego bytu. Kto tego nie może zrozumieć — odchodzi. Komunikaty o odwodnieniu osób ze stanowisk na skutek nieumiejętności wykonywania funkcji są obzerne. Podobnie jak komunikaty o aresztowaniach za brutalne wyłamywanie się spod rygoru praw stanu wojennego i o odpowiedzialności karnej za nadużywanie władzy w celach osobistych.

Robimy porządek. Długo to jeszcze będzie trwało (nie mam na myśli stanu wojennego). Na naradzie komisarzy wojskowych działających przy urzędach gminnych i miejskich, która odbyła się w lutym w Warszawie, oceniano funkcjonowanie organów administracyjno-gospodarczych. Oceniano też wyniki dokonywanego w terenie przeglądu kadr. Formułowano propozycje mające na celu eliminowanie wciąż obecnego w naszym życiu zjawiska korupcji i nieformalnych powiązań. Nie zdołaliśmy tego wypełnić. Może teraz — korzystając z działań wojska — potrafimy się z tym uporać.

Operacja — ceny

Od kilku tygodni głównym tematem rozmów i rozważań, prowadzonych na różnych — od kolejkowego po naukowy — poziomach jest oczywiście podwyżka cen. Znamienne, że zdecydowanie mniej mówi się o przedyskutowanej publicznie (niezależnie od tego czy form tej dyskusji były w pełni dla każdego zadowalające) reformie cen żywności, energii i opału, aniżeli o — wynikającym z samodzielności przedsiębiorstw oraz porządkowania cen zaopatrzeniowych — wzroście cen detalicznych artykułów przemysłowych.

Stanowi to kolejny dowód, że o tak drażliwych sprawach trzeba mówić dużo i głośno. Nie chodzi jednak o wyliczanie skandalicznych cen, o wytykanie palcem tego czy owego niegodnego producenta, który chce oszukać klienta zdobywając łatwy, a nie uzasadniony zysk. Sadzę natomiast, że warto wyłuszczyć kilka podstawowych przyczyn i pokusić się o sformułowanie wniosków, jakie wynikają z dotychczasowej sytuacji w cenach i na rynku.

Wielka niewiadoma

No, może nie taka wielka, ale naprawdę duża. Tą niewiadomą są dla przemysłu ostateczne ceny surowców i materiałów, z których wytwarza się produkty finalne. „Nie znamy cen surowców, nie zostawiamy jeszcze opublikowane cenniki” — słyszę w ZPS „Skogar”. Przy kalkulacji cen oparliśmy się na przeciętnych podaniach przez PKC. A jak na tym wyjdziemy dopiero się okaże.

Zapewne nie będzie to powód do radości. Dziś bowiem okazuje się, że dostawcy żądają więcej, niż to wynikało ze wskazań. Niektóre garbarnie przysyłają np. skóry ze wstępna ceną do zaakceptowania, sygnalizując, że ostateczna na pewno nie będzie niższa. Jeśli jednak ma się perspektywę pracy na „pół obrotów”, jeżeli nie wiadomo czy nie trzeba będzie sięgnąć po rozwiązania ostateczne — zwolnienia pracowników (których z trudem przez kilka lat kompletowało się, placąc koszty ogromnej fluktuacji) — czy można tak bardzo potępić producentów, że biora surowiec taki jest i niezależnie od tego ile kosztuje, i kosztować będzie? Tak jest przynajmniej teraz i jeszcze przez pewien czas — chyba nie najkrótszy — będzie. Dlatego mój rozmówcy ze „Skogaru” twierdzą, że ceny nie są dla nich umowne lecz... dyktowane.

Miłyca swoboda

Swoboda kształtowania cen staje się sprawą coraz bardziej złożoną. Bo oto na przykład obowiązuje z tworzywa sztucznego oraz obowiązuje do lat 15 w całości objęte zostało — ze zrozumiałych społecznie względów — cenami regulowanymi (a więc ustalonymi przez producentów według ponoszonych kosztów, przy czym stosunek kosztów do ceny jest ustalony przez PKC). Owe odstępstwa od samodzielności w kształtowaniu cen polegają jednak nie tylko na wprowadzeniu cen regulowanych. Okazuje się bowiem, że są wyroby, które mogłyby mieć cenę umowną (negocjowaną między przemysłem a handlem) stosunkowo wysoką w porównaniu z dotychczasową, a zarazem byłyby i tak tańsze od podobnych wyrobów z innych fabryk. Znaczy to, że producent miałby stosunkowo duży zysk. Jednak ten sam zakład mógłby „stracić”, a raczej mieć zyskać, np. popularnym obuwem z tekstyliów. Odtąd nie, tak być nie może. Zasadę — zasadnie z kosztami plus skosowy zysk, podatki i marżę — należy stosować tu gremio, bez wyjątku do każdego wyrobu.

W przypadku iódzkiego zakładu przemysłu skórzanego niebagatelną część produkcji — ponad 60 proc. — objęta została cenami regulowanymi. Mimo to, kiedy ujrzymy portfel ze znakiem „Contessa” w sklepie, czeka nas nie najmiłsze zdziwienie. Najtańsze buty, a właściwie sandały i kankany ze sztucznym skórą kosztować będą 150 zł, a najdroższe — kosztować 100 zł. O krótkiej cholewie 1500 zł. Średnio cena wyrobów „Skogaru” oscyluje w granicach 800 zł. Trzeba pamiętać, że produkuje się tu głównie damskie obuwie letnie. Jest to bardzo

wysoki wzrost cen

Przyczyny? Podstawowe — jak w całym przemyśle, wzrost cen surowców (ceny skór np. rosła od 80 do 120 proc.). W cenę wliczane są również wyższe koszty energii, paliw, wtykulanowania są rekompensaty. Przyczyną dalsze — różne dla poszczególnych producentów. W „Skogarze” na wysoki cen ruszył fakt, że zakład jest nowy. W cenie znajduje się przede wszystkim amortyzacja. W dodatku dotychczas przy kalkulacji cen opierano się na tzw. kosztach średniobranżowych. Nie bode tu witaćmiennicy Czytelników w mechanizmie tychże, warto jednak wyznać, że w przypadku nowego zakładu jakim jest „Skogar” były one niższe od kosztów rzeczywistych ponoszonych (wysoka amortyzacja).

Teraz w warunkach samostanowienia zakład nie może sobie na taki proceder pozwolić. Siedząc kalkulacje ceny standardowego wyrobu (czyż nie chce Państwa zanudzać, choć jest to lekcja pouczająca, zwłaszcza gdy się porówna to z praktykami cenowymi dotychczas stosowanymi) stwierdzić można, że w istocie trudno posiadać wszystkich bez reszty producentów o same nieie praktyki. Potwierdziła to przeszła przeprowadzona niedawno w „Skogarze” kontrola PKC, nie znajdując żadnych uchybień. W istocie przyczyny wzrostu cen detalicznych są takie jak i w przemyśle przedstawia. Pewnym staje się jednocześnie, że mimo to czeka ten zakład, jak wiele innych, konieczność analizy tzw. kosztów ogólnozakładowych produkcji. Bo przecież nie ma co ukrywać, że w koszty wlicza się również niegospodarność. Te zawiniona i te „objektowna”. Zawiniona — jeśli na przykład nieumiejętne krojenie skóry stało się przyczyną strat, a nie zawiniona — jeżeli trzy razy jadzie się po materiały, które odebrać by można za jednym zamachem, a właściwie powinien dostarczyć je kooperant, bo tak jest w umowie.

Za owa analizę kosztów własnych przewidzie się producentom zabrak przedzie, niż im się to wydać. Wskazuje na to już teraz reakcja handlu. Klientów jeszcze nie. Do tego dojdzie nieco później, gdy wzmożnione wypłata rekompensat i trzynastokrotność „schudna”. Na razie cen kwestionuje głównie handel. „Skogaru” na przykład zakwestionował cenę zamkowych półbutów za 790 zł. W Łodzi przesta negocjacje handel — przemysł dotychczas głównie obowiązuje.

„Jeśli za standardowe buty, kosztujące dotychczas 360 zł, żada się nagle 1200 zł — nie możemy na to przystać” — opowiada dyr. J. Łapiński z „Otexu”. Przysięgamy towar, ale niezgodniemy cenę. Jeśli nie znajdziemy kompromisu możemy zwrócić się jeszcze do PKC. A jeśli i to nie pomoże — bierzemy towar od producenta w komis — na jego ryzyko”.

Rozsadek i realizm

Mówię o cenach umownych — o pozostałych wola się nie wypowiadać, a szkoda — handlowcy podkreślają, że powinny być one rozsądne. Te zasady, nie powinny wywoływać szoku. Szok w kontekście wyrobów podobnych i w relacji do innych, artykułów. Słowem powinny być realne — ekonomicznie społecznie — choć to względy nie zawsze łatwe do pogodzenia. Handlowcy rozumieją naturalnie producentów, którzy nie znaleźli ostatecznych cen surowców, kalkulują tak by „nie stracić”. Jednocześnie handlowcy nie chcą i nie mogą rezygnować z towaru. Nie chcą i nie mogą również zaprzęcać magazynów drogiymi wyrobami, na które popłynęły wydatki wielokrotne. Co to prz-mysł pracować będzie na poziomie sprzedającym 80 proc. naszych obywateli — twierdzi J. Łapiński — to na Boże Narodzenie będziemy mieć pełne półki”.

Jakkolwiek rozumowanie mega ostatniego rozmówcy przemawia do mnie, sadzę — obym się myliła — że tak rychło a zwłaszcza z takim skutkiem „operacja ceny” się nie zakończy. Przed wszystkim z powodu realiów w jakim pracuje przemysł. Nie są na kryzys, by było to jedyna lekarstwa dla kompletnie rozregulowanego rynku. Co więcej, nam nadzieje, że niewiele weryfikacji w cudowny efekt podwyżki cen ich reforma wpłynie w całości kształt mechanizmów składających się na reformę gospodarczą — teście jedyną drogą do wzrostu produkcji i dostaw. I w tym koniecznie jednak cen jest zrozumiałą i konieczną. Nie znaczy to, że cen nie można dyskusyjnie. Odwrotnie. Nie wyjdzie mi się również, żeby ceny regulowane miały być jakimś tabu. Mimo tego — a może właśnie dlatego — że handlowcy do nich się „nie wtracają”. C-nami tymi objęta jest znaczna grupa podstawowych towarów i usług. Właśnie w ich przypadku powinna być zmuszona dać o sobie znać polityka podatkowa państwa zmuszająca przez system podatków (niskich) do efektywnego gospodarowania, do obniżania kosztów produkcji. I tu noszą się przykrości, choć tak się od tego odzwyczajam. Widziałam oto niedawno w HBB piaszczyk zimowy dla dziewczynki 10-12-letniej wyprodukowany przez zakład „Modar” w Pałomiu za bagatelą — 4200 zł. To już zakrawa na nieporozumienie, choć rodzice postawieni przed dylematem: kupić coś takiego, albo narazić dziecko na zapalenie płuc, wybrali to pierwsze. Piaszczyk zniknęły w ciągu kilku godzin. Tył, że to nie jest żaden argument.

A. CIESIELSKA

CZYTELNICZY PYTAJĄ — RESORT WYJAŚNIA

Wzrost cen rynkowych powoduje znaczne zwiększenie kosztów zakładowej działalności socjalnej. Więcej trzeba płacić za opał, energię, usługi, wyposażenie i eksploatację obiektów wiec droższą również wczas kolonie i inne świadczenia socjalne. Przedstawiciele administracji przedsiębiorstw i zakładowych komisji socjalnych mają obawy, czy wystarczy im

specjalisty. Tadeusza Komorniczaka.

Fundusze zakładowe — socjalny i mieszkaniowy — znacznie wzrosły już w zeszłym roku. Zakłady zyskały bowiem prawo naliczania dodatkowych środków na fundusz socjalny dla emerytów i rencistów, kobiet korzystających z urlopow wychowawczych, poborowych odbywających służbę wojskowa w zakla-

w sprawie zakładowego funduszu socjalnego i mieszkaniowego. Głosi ono, że podstawa ich naliczania jest, najgorzej biorąc, wykonana wielkość płac w wyliczeniu wynagrodzeń wypłacanych poza funduszem bezosobowym i honorariami. W tym roku do podstawy odpisów na fundusz socjalny nie wlicza się jednak rekompensat z tytułu podwyżek cen. Dopiero z cza-

lecznej państwa. Dlatego resort usilnie zachęca zakłady pracy, aby szerzej stosowały kryterium dochodu, przypadającego na członka rodziny pracownika czy emeryta i od tego uzależniały przyszanawanie świadczeń socjalnych.

Skoro np. trzeba teraz więcej dopłacać do wczasów, to tylko tym pracownikom, którzy najbardziej na to zasługują. Podobnie jest z zapomogami i innymi świadczeniami. W obecnej sytuacji gospodarczej kraju na więcej nas nie stać.

Z drugiej strony — łatwiej będzie zmieścić się w limitach tym zakładom, które nie muszą ponosić rosnących kosztów eksploatacji własnych obiektów socjalnych. Dlatego rozporządzenie Rady Ministrów mówi, że — na wniosek zakładów — Zjednoczenie „Uzdrowiska Polskie” może przejąć całkowite finansowanie zakładowych sanatoriów, a ZUS — domów wczasów profilaktycznych. Podobnie zakłady mogą przekazywać władzom terenowym obiekty kulturalne czy sportowe. Tego rodzaju zmiana struktury wydatków socjalnych, zdaniem resortu, pozwoliłaby zwiększyć w niezbędnych zakresie świadczenia dla osób, które ich najbardziej potrzebują.

LUCJAN PRACKI (KAR)

Fundusz socjalny 1982

środków na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb.

Fundusze zakładowe powinny przede wszystkim zapewnić o sone socjalną tym pracownikom. Ich rodzinom oraz emerytom i rencistom, którzy na skutek podwyżek cen znalazła się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. Znowu wraca więc pytanie: czy wystarczy na to środków? Zwróciliśmy się o wyjaśnienie tej kwestii do Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych Oto opinie głównego

dach pracy (np. w górnictwie), pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy. Z tego tytułu, jak również w wyniku bardzo dużego (nie zawsze uzasadnionego) wzrostu płac jako podstawy naliczeń — zakładowy fundusz socjalny zwiększył się w 1981 r. o ok. 8 proc. W sumie odpisy na ten cel wyniosły ok. 21 mld zł, wobec 16,1 mld zł w 1980 r.

Zasady odpisów tegorocznych reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z 19 stycznia 1982 r.

sem ma to ulec zmianie. Czyli w br. wielkość funduszu socjalnego nie wzrosła w stopniu rekompensującym wzrost kosztów działalności socjalnej.

Kwota funduszy zakładowych nie wystarczy jednak na zaspokojenie wszystkich potrzeb. Ich przeznaczeniem jest zaspokojenie tylko najważniejszych potrzeb. Zeby zmieścić się w kwotach odpisów, zakłady muszą gospodarować nimi racjonalnie i oszczędnie oraz zgodnie z celami polityki spo-

Serial telewizyjny o królowej Bonie spowodował, że odżyła legenda o skarbach, przechowywanych przez żonę króla Zygmunta I Starego — w zamku w Chęcinach, który był wówczas jedną z najpotężniejszych twierdz na terenie kraju. Faktem jest, że w 1554 r., a więc na dwa lata przed wyjazdem na stałe do Włoch, Bona mieszkała w checińskim zamku, mając wówczas 60 lat. Straż nad skarbami królowej sprawował wówczas Włoch Francaccio.

Miejsce przechowywania skarbów na checińskim zamku nie jest dokładnie znane. Podobno królewski skarbiec ukryty został w podziemiach XIII-wiecznej warowni, co jest jednak mało prawdopodobne, zważywszy, że dotychczas nie natrafiono na wejście do zamkowych lochów. Być może w ogóle one nie istnieją; jest natomiast wykuta w skale głęboka studnia, z której

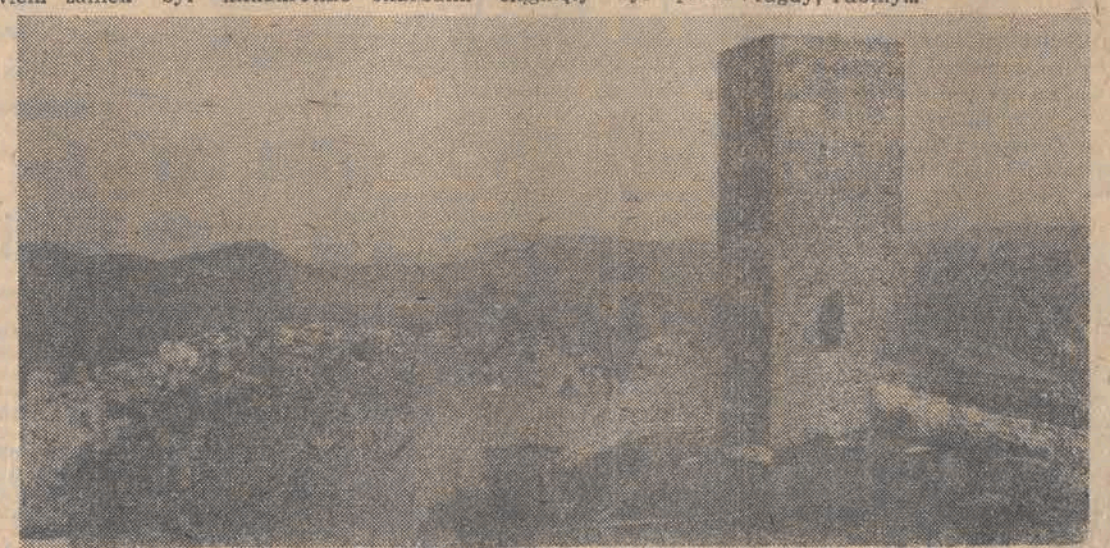
czerpano wodę na potrzeby mieszkańców zamku.

Naukowcy są skłonni przypuszczać, że skarbiec zamkowy mieścił się prawdopodobnie w budynku usytuowanym na dziedzińcu tuż przy głównej bramie wjazdowej, w pobliżu wieży strażniczej. Nie pozostał jednak żaden ślad po tym obiekcie, bowiem zamek był kilkakrotnie

niszczone i przebudowany. Opuuszczony, częściowo rozebrany został ok. 1795 r. Do naszych czasów zachowały się jedynie główne mury i wieże obronne.

Chęciński zamek usytuowany jest na skalnym, trudno dostępnym wzgórzu. Nielatwo było tam dojechać, toteż wóz ze skarbami ciągnięty był przez

kilka par wołów. W czasie wywożenia skarbów do Włoch, co miało miejsce w 1555 r. lub 1556 kilka wozów rozbiło się o skalne występy na wyboistej krętej drodze. Podobno po wyjeździe Bony mieszkańcy Chęcin znajdowali w wozach i jarach koło zamku złote dukaty, szmaragdy, rubiny...

Na zdjęciu: Chęciny. Ruiny zamku.

CAF — Fot. Falkowski

= Od piątku do niedzieli =

ODPOWIEDZIALNOŚĆ
DELEGACJI
ST. ZJEDNOCCZYNYCH

Najważniejszym wystąpieniem na plenarnym posiedzeniu madryckiego spotkania KBWE 26 lutego było przemówienie, które wygłosił członek delegacji radzieckiej gen. Konstantin Michajłow. Mówca stwierdził m. in., że odpowiedzialność za to, iż podczas obrad madryckich nie podjęto jeszcze właściwych kwestii spada na delegację USA.

PAPIEŻ ZŁOŻY WIZYTĘ
W PORTUGALII

Podczas audyencji prywatnej u papieża, premier Portugalii, Francisco Pinto Balsemão zaprosił Jana Pawła II do odwiedzenia Portugalii. Papież — oświadczając Balsemão reporterom — przyjął zaproszenie. 13 maja, w rocznicę zamachu na jego życie, Jan Paweł II odwiedzi sanktuarium Matki Boskiej w miejscowości Fatima.

PORYWACZE PODDALI SIĘ

Porywacze samolotu tanzaniańskich linii lotniczych, który po przylocie z Afryki przez blisko 100 godzin pozostawał na lotnisku pod Londynem skapitulowali w niedzielę wieczorem wobec miejscowych władz i uwolnili wszystkich pasażerów. Agencja Reuters podała, że „dwudniowy dramat powietrzny” zakończył się sukcesem.

Życiorys
Edwarda Grzywy
— ministra
przemysłu chemicznego
i lekkiego

Edward Grzywa urodził się w 1933 r. w Graboszycah, woj. śląskie, w rodzinie robotniczej. Ukończył studia wyższe uzyskując stopień inżyniera chemika, w 1973 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a od 1978 r. jest profesorem zwyczajnym nauk technicznych. Pracę zawodową rozpoczął w 1957 r. w zakładach chemicznych „Oświeceni”, zajmując ostatnio stanowisko kierownika zakładu naukowo-badawczego. W latach 1968-1972 był dyrektorem Instytutu Chemicznej Syntezy Organicznej w Białymostku. Od 1972 r. do 1975 r. pracował w Ministerstwie Przemysłu Chemicznego na stanowisku dyrektora Departamentu Postępu Techniki, następnie do 1978 r. był dyrektorem Instytutu Przemysłu Organicznego w Warszawie, następnie zajmował stanowisko dyrektora Instytutu Chemicznej Syntezy Organicznej w Warszawie. W 1981 r. powołany został na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Przemysłu Chemicznego. Od 1974 r. jest profesorem Politechniki Warszawskiej. Trzykrotny laureat Nagrody Państwowej II stopnia. Jest członkiem PZPR.

KRONIKA
WYPADKÓW

- Godz. 9.20 — Na skrzyżowaniu ulic Żeromskiego i Kopernika 11-letnia Marianna B. weszła na jezdnię i została uderzona przez samochód. Złamana noga przewieziona do szpitala.
- Godz. 10.35 — Michał P. prowadząc samochód m-kł „Syrena” na skrzyżowaniu ulic Jaracza i Wierzbowej zderzył się z „Ikarusem”. Nieostrożny kierowca doznał ran głowy.
- Godz. 12.40 — Obywatel Iraku jadąc „Flatem” potrącił na al. Kościuszki 69-letnią Marię K. Pieszą z urazami głowy przewieziono do szpitala.
- Godz. 20.25 — Marian O. na przejeździe dla pieszych został potrącony przez „Dacie”. Pieszego ze złamaną nogą przewieziono do szpitala.
- Godz. 21.30 — Pijany Mieczysław D. na skrzyżowaniu Zachodniej i Próchnika wbiegł gwałtownie na jezdnię wprost pod „Flatę”. Nieostrożny pieszy ze wstrząsem mózgu i złamaną nogą trafił do szpitala.

KOMUNIKAT

Rodzina obywatelki Janiny Bieleckiej lat 67 zam. w Łodzi ul. Mazowiecka 18 m. 1 (poprzedni adres zamieszkania ul. Nowotki 263), która 13 czerwca 1981 roku o godz. 10.20 na ulicy Nowotki wpadła pod samochód m-kł „Siedat” przyczyną czego doznała urazów głowy i kręgosłupa. W Bydgoskiej 60 lub o kontakt telefoniczny 677-22 wewn. 256. Sprawa bardzo pilna.

Decyzja o wycofaniu
„Człowieka z żelaza”
z konkursu „Oscara”

Ważną dziedziną naszej współpracy kulturalnej za granicą jest obecność polskiej kinematografii w międzynarodowych imprezach, zwłaszcza festiwalach filmowych. Już w ciągu dwóch pierwszych miesięcy br. polskie filmy uhonorowane zostały cennymi nagrodami. Cztery nagrody, wśród nich nagrodę specjalną jury „Srebrnego Niedźwiedzia” oraz nagrodę EIPRESCO otrzymali „Dreszcze” Wojciecha Marczewskiego na festiwalu w Berlinie Zachodnim a nagrodę za najlepszy debiut na festiwalu w Marail — „Vabank” reż. Juliusza Machulskiego.

Redaktor depeszy —
ALEKSANDER BATOROWICZ
Redaktor techniczny —
RYSZARD PERCZAK

nego piractwa zakończył się wkrótce potem, gdy przedstawiciel opozycji tanzaniańskiej, były minister Oscar Kambona przeprowadził rozmowy z porywaczami. Porywacze domagali się ustąpienia prezydenta Tanzanii Juliusa Nyerere.

WBREW UCHWAŁOM ONZ

Administracja Ronalda Reagana postanowiła znacznie zmniejszyć restrykcje na eksport towarów amerykańskich do RPA. Jak pociąga decyzja AP decyzja Departamentu Handlu dotyczy m. in. sprzętu o charakterze wojskowym. Reżim rasistowski otrzyma także aparat elektroniczną i środki łączności. Decyzja Białego Domu jest sprzeczna z uchwałami ONZ w sprawie bojkotu gospodarczego reżimu południowoafrykańskiego.

DECYZJE
RADY BEZPIECZEŃSTWA

Rada Bezpieczeństwa ONZ, po rozpatrzeniu sytuacji w południowym Libanie, przyjęła uchwałę o zwiększeniu o tysiąc żołnierzy i oficerów stanu osobowego tymczasowych sił pokojowych ONZ w Libanie (UNIFIL), liczących obecnie sześć tysięcy ludzi.

Przyjęta rezolucja ponownie domaga się wycofania wojsk izraelskich z terytorium Libanu południowego.

ARESztOWANIA W TURCJI

Tureckie władze wojskowe wydały nakaz aresztowania 42 wybitnych adwokatów, dziennikarzy, pisarzy i naukowców — członków kierownictwa tureckiego Komitetu Obrony Pokoju. Aresztowania rozpoczęły się w nocy z czwartku na piątek, wkrótce po północy, w Ankarze i Stambule.

KANADA
BEZ BRONI ATOMOWEJ

Przemawiając na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych Izby Gmin Kanady, minister obrony tego kraju, Gilles Lemontagne, oświadczył, że już wkrótce broń nuklearna usunięta zostanie z terytorium Kanady. Nastąpi to prawdopodobnie do końca br.

„CEZAR” DLA WAJDY

Sobota była dla francuskiego kina — „wieczorem Cezarów” dorocznych nagród za twórczość filmową przyznawanych w głosowaniu przez liczną grupę przedstawicieli tego zawodu. „Cezarem” za najlepszy film ubiegłego roku nagrodzono „Wojnę o ogień” reżysera Jeana-Jacquesa Annauda.

Francuski minister kultury, Jack Lang, wręczył polskiemu reżyserowi Andrzejowi Wajdzie honorową nagrodę „Cezara” za kształt twórczości filmowej.

DOŻYWCIE

23-letni czarnoskóry fotoreporter Wayne Williams został uznany winnym zabójstwa co najmniej dwóch murzynskich chłopców spośród 22 zamordowanych w okresie 22-miesięcznej fali terrorku w Atlancie i skazany na karę dożywotniego więzienia.

POJAZDY PANCERNE
PRZECIWO DEMONSTRANTOM

Francuskie siły bezpieczeństwa użyły śmigłowców i pojazdów opancerzonych do rozproszenia demonstracji protestacyjnej w Charleville, gdzie planowana jest budowa nowej siłowni atomowej.

NOWE ZASADY SPRZEDAŻY
BENZYNY W BULGARI

Polscy turyści, którzy w tym roku wybiorą się samochodami do Bulgarii będą mogli tylko za złoty lub białym gotówką, bądź w Polskim Związku Motorowym, bądź — za vouchery — na bulgarskich punktach granicznych w biurach turystycznych agencji „Szipka”, „Balkantourist” lub u służb celnych.

Talony benzynowe będą ważne 6 miesięcy. Nie przewiduje się żadnych ograniczeń ilościowych przy ich sprzedaży turystom.

„DRZWI PŁOCKIE”
darem rządu PRL
dla bazyliki
katedralnej

28 bm. w Płocku odbyło się uroczyste przekazanie płockiej bazyliki katedralnej brązowej kopii romańskich „drzwi płockich” z połowy XII wieku. Są one darem rządu polskiego dla katedry. W czasie uroczystości koncelebrowanej mszy św. z udziałem przedstawicieli Episkopatu Polski i duchowieństwa z całego kraju poświęcenia daru dokonał prymas Polski arcybiskup Józef Glemp. Uczestniczyli ministrowie pracy, plac i spraw socjalnych — prof. dr Antoni Rakiewicz i wicedyrektor Urzędu spraw Wyznań — Aleksander Merker.

Originalny zabytkowy „drzwi płockich”, które są jednym z 20 tego typu arcydzieł metaloplastyki średniowiecznej w Europie, od połowy XV wieku znajdowały się w Nowogrodzie Wielkim. W ramach współpracy kulturalnej Polski i ZSRR w ostatnich latach Towarzystwo Naukowe Płockie uzyskało zgodę rządu radzieckiego na wykonanie odlewów i kopii. Wykonawcami były pracownice konserwacji zabytków w Szczecinie, Warszawie i Płocku.

Dwa skrzydła romańskich „drzwi” — o wymiarach 240/260 cm i wadze ok. 2 ton — ozdobiła na 48 obrazami liturgicznymi przedstawiającymi m. in. turfodźcę biskupa płockiego „nagrody i wyróżnienia” (PAP)

17 marca —
zjazd KZMP

Trwający przygotowania do konstytucyjnego zjazdu Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, w dniach 26-28 lutego br. w Łodzi odbyło się posiedzenie Komisji Zjazdowej KZMP, na którym opracowano projekt podstawowych dokumentów programowych oraz przygotowano założenia organizacyjne zjazdu. Zjazd konstytucyjny KZMP rozpocznie się 17 marca br. w Warszawie — w 60 rocznicę powstania pierwszego Komunistycznego Związku Młodzieży.

Dziś w Radio

PONIEDZIAŁEK, 1 MARCA

PROGRAM I

11.00 Wład. 11.05 Koncert przed hej-nalem. 11.55 Komunikat Instytutu Łączności. 12.05 Z kraju i ze świata. 12.40 Chwila muzyki. 12.45 Rolnicze kwadrans. 13.00 Wład. 13.10 Tu radio kierowców. 13.20 Muzyczny wy-cinanki. 13.30 Piosenki Kompozytor-ów polskich. 13.35 Studio Relaks. 14.00 Wład. 14.05 Dzień w Polsce. 14.25 Przebieg, przebieg, przebieg... 14.50 Wiersze T. Lenartowicza. 15.00 Wład. 15.10 Popołudnie Studio Młodych. 15.15 Wład. 15.25 Muzyka i ak-tualność. 15.30 Polskie piosenki — me-lodie. 17.00 Dziennik i komunikaty. 17.15 Koncert dnia — Rytmy młodych. 18.00 Wład. 18.05 Czas refleksji. 18.30 Inspiracja ludowa w muzyce. 19.00 Dziennik wieczorny. 19.30 Transmisja z meczu bokserskiego NRD — Polska w Rostocku. 20.00 Wład. 20.05 Kalendarz dnia. 20.30 Koncert zespołu „2100 Komunikat”. 20.55 Wład. 21.00 Kalendarz sportowy. 21.15 Wielkie dzieła — wielcy wyko-nawcy — Bartok — koncert. 22.00 Wład. 22.10 Transm. meczu bokser-skiego NRD — Polska w Rostocku. 22.30 Reportaż literacki. 22.50 Wład. 23.00 Wład. 23.05 Wład. 23.10 Wład. 23.15 Wład. 23.20 Wład. 23.25 Wład. 23.30 Wład. 23.35 Wład. 23.40 Wład. 23.45 Wład. 23.50 Wład. 23.55 Wład. 24.00 Wład. 24.05 Wład. 24.10 Wład. 24.15 Wład. 24.20 Wład. 24.25 Wład. 24.30 Wład. 24.35 Wład. 24.40 Wład. 24.45 Wład. 24.50 Wład. 24.55 Wład. 25.00 Wład. 25.05 Wład. 25.10 Wład. 25.15 Wład. 25.20 Wład. 25.25 Wład. 25.30 Wład. 25.35 Wład. 25.40 Wład. 25.45 Wład. 25.50 Wład. 25.55 Wład. 26.00 Wład. 26.05 Wład. 26.10 Wład. 26.15 Wład. 26.20 Wład. 26.25 Wład. 26.30 Wład. 26.35 Wład. 26.40 Wład. 26.45 Wład. 26.50 Wład. 26.55 Wład. 27.00 Wład. 27.05 Wład. 27.10 Wład. 27.15 Wład. 27.20 Wład. 27.25 Wład. 27.30 Wład. 27.35 Wład. 27.40 Wład. 27.45 Wład. 27.50 Wład. 27.55 Wład. 28.00 Wład. 28.05 Wład. 28.10 Wład. 28.15 Wład. 28.20 Wład. 28.25 Wład. 28.30 Wład. 28.35 Wład. 28.40 Wład. 28.45 Wład. 28.50 Wład. 28.55 Wład. 29.00 Wład. 29.05 Wład. 29.10 Wład. 29.15 Wład. 29.20 Wład. 29.25 Wład. 29.30 Wład. 29.35 Wład. 29.40 Wład. 29.45 Wład. 29.50 Wład. 29.55 Wład. 30.00 Wład. 30.05 Wład. 30.10 Wład. 30.15 Wład. 30.20 Wład. 30.25 Wład. 30.30 Wład. 30.35 Wład. 30.40 Wład. 30.45 Wład. 30.50 Wład. 30.55 Wład. 31.00 Wład. 31.05 Wład. 31.10 Wład. 31.15 Wład. 31.20 Wład. 31.25 Wład. 31.30 Wład. 31.35 Wład. 31.40 Wład. 31.45 Wład. 31.50 Wład. 31.55 Wład. 32.00 Wład. 32.05 Wład. 32.10 Wład. 32.15 Wład. 32.20 Wład. 32.25 Wład. 32.30 Wład. 32.35 Wład. 32.40 Wład. 32.45 Wład. 32.50 Wład. 32.55 Wład. 33.00 Wład. 33.05 Wład. 33.10 Wład. 33.15 Wład. 33.20 Wład. 33.25 Wład. 33.30 Wład. 33.35 Wład. 33.40 Wład. 33.45 Wład. 33.50 Wład. 33.55 Wład. 34.00 Wład. 34.05 Wład. 34.10 Wład. 34.15 Wład. 34.20 Wład. 34.25 Wład. 34.30 Wład. 34.35 Wład. 34.40 Wład. 34.45 Wład. 34.50 Wład. 34.55 Wład. 35.00 Wład. 35.05 Wład. 35.10 Wład. 35.15 Wład. 35.20 Wład. 35.25 Wład. 35.30 Wład. 35.35 Wład. 35.40 Wład. 35.45 Wład. 35.50 Wład. 35.55 Wład. 36.00 Wład. 36.05 Wład. 36.10 Wład. 36.15 Wład. 36.20 Wład. 36.25 Wład. 36.30 Wład. 36.35 Wład. 36.40 Wład. 36.45 Wład. 36.50 Wład. 36.55 Wład. 37.00 Wład. 37.05 Wład. 37.10 Wład. 37.15 Wład. 37.20 Wład. 37.25 Wład. 37.30 Wład. 37.35 Wład. 37.40 Wład. 37.45 Wład. 37.50 Wład. 37.55 Wład. 38.00 Wład. 38.05 Wład. 38.10 Wład. 38.15 Wład. 38.20 Wład. 38.25 Wład. 38.30 Wład. 38.35 Wład. 38.40 Wład. 38.45 Wład. 38.50 Wład. 38.55 Wład. 39.00 Wład. 39.05 Wład. 39.10 Wład. 39.15 Wład. 39.20 Wład. 39.25 Wład. 39.30 Wład. 39.35 Wład. 39.40 Wład. 39.45 Wład. 39.50 Wład. 39.55 Wład. 40.00 Wład. 40.05 Wład. 40.10 Wład. 40.15 Wład. 40.20 Wład. 40.25 Wład. 40.30 Wład. 40.35 Wład. 40.40 Wład. 40.45 Wład. 40.50 Wład. 40.55 Wład. 41.00 Wład. 41.05 Wład. 41.10 Wład. 41.15 Wład. 41.20 Wład. 41.25 Wład. 41.30 Wład. 41.35 Wład. 41.40 Wład. 41.45 Wład. 41.50 Wład. 41.55 Wład. 42.00 Wład. 42.05 Wład. 42.10 Wład. 42.15 Wład. 42.20 Wład. 42.25 Wład. 42.30 Wład. 42.35 Wład. 42.40 Wład. 42.45 Wład. 42.50 Wład. 42.55 Wład. 43.00 Wład. 43.05 Wład. 43.10 Wład. 43.15 Wład. 43.20 Wład. 43.25 Wład. 43.30 Wład. 43.35 Wład. 43.40 Wład. 43.45 Wład. 43.50 Wład. 43.55 Wład. 44.00 Wład. 44.05 Wład. 44.10 Wład. 44.15 Wład. 44.20 Wład. 44.25 Wład. 44.30 Wład. 44.35 Wład. 44.40 Wład. 44.45 Wład. 44.50 Wład. 44.55 Wład. 45.00 Wład. 45.05 Wład. 45.10 Wład. 45.15 Wład. 45.20 Wład. 45.25 Wład. 45.30 Wład. 45.35 Wład. 45.40 Wład. 45.45 Wład. 45.50 Wład. 45.55 Wład. 46.00 Wład. 46.05 Wład. 46.10 Wład. 46.15 Wład. 46.20 Wład. 46.25 Wład. 46.30 Wład. 46.35 Wład. 46.40 Wład. 46.45 Wład. 46.50 Wład. 46.55 Wład. 47.00 Wład. 47.05 Wład. 47.10 Wład. 47.15 Wład. 47.20 Wład. 47.25 Wład. 47.30 Wład. 47.35 Wład. 47.40 Wład. 47.45 Wład. 47.50 Wład. 47.55 Wład. 48.00 Wład. 48.05 Wład. 48.10 Wład. 48.15 Wład. 48.20 Wład. 48.25 Wład. 48.30 Wład. 48.35 Wład. 48.40 Wład. 48.45 Wład. 48.50 Wład. 48.55 Wład. 49.00 Wład. 49.05 Wład. 49.10 Wład. 49.15 Wład. 49.20 Wład. 49.25 Wład. 49.30 Wład. 49.35 Wład. 49.40 Wład. 49.45 Wład. 49.50 Wład. 49.55 Wład. 50.00 Wład. 50.05 Wład. 50.10 Wład. 50.15 Wład. 50.20 Wład. 50.25 Wład. 50.30 Wład. 50.35 Wład. 50.40 Wład. 50.45 Wład. 50.50 Wład. 50.55 Wład. 51.00 Wład. 51.05 Wład. 51.10 Wład. 51.15 Wład. 51.20 Wład. 51.25 Wład. 51.30 Wład. 51.35 Wład. 51.40 Wład. 51.45 Wład. 51.50 Wład. 51.55 Wład. 52.00 Wład. 52.05 Wład. 52.10 Wład. 52.15 Wład. 52.20 Wład. 52.25 Wład. 52.30 Wład. 52.35 Wład. 52.40 Wład. 52.45 Wład. 52.50 Wład. 52.55 Wład. 53.00 Wład. 53.05 Wład. 53.10 Wład. 53.15 Wład. 53.20 Wład. 53.25 Wład. 53.30 Wład. 53.35 Wład. 53.40 Wład. 53.45 Wład. 53.50 Wład. 53.55 Wład. 54.00 Wład. 54.05 Wład. 54.10 Wład. 54.15 Wład. 54.20 Wład. 54.25 Wład. 54.30 Wład. 54.35 Wład. 54.40 Wład. 54.45 Wład. 54.50 Wład. 54.55 Wład. 55.00 Wład. 55.05 Wład. 55.10 Wład. 55.15 Wład. 55.20 Wład. 55.25 Wład. 55.30 Wład. 55.35 Wład. 55.40 Wład. 55.45 Wład. 55.50 Wład. 55.55 Wład. 56.00 Wład. 56.05 Wład. 56.10 Wład. 56.15 Wład. 56.20 Wład. 56.25 Wład. 56.30 Wład. 56.35 Wład. 56.40 Wład. 56.45 Wład. 56.50 Wład. 56.55 Wład. 57.00 Wład. 57.05 Wład. 57.10 Wład. 57.15 Wład. 57.20 Wład. 57.25 Wład. 57.30 Wład. 57.35 Wład. 57.40 Wład. 57.45 Wład. 57.50 Wład. 57.55 Wład. 58.00 Wład. 58.05 Wład. 58.10 Wład. 58.15 Wład. 58.20 Wład. 58.25 Wład. 58.30 Wład. 58.35 Wład. 58.40 Wład. 58.45 Wład. 58.50 Wład. 58.55 Wład. 59.00 Wład. 59.05 Wład. 59.10 Wład. 59.15 Wład. 59.20 Wład. 59.25 Wład. 59.30 Wład. 59.35 Wład. 59.40 Wład. 59.45 Wład. 59.50 Wład. 59.55 Wład. 60.00 Wład. 60.05 Wład. 60.10 Wład. 60.15 Wład. 60.20 Wład. 60.25 Wład. 60.30 Wład. 60.35 Wład. 60.40 Wład. 60.45 Wład. 60.50 Wład. 60.55 Wład. 61.00 Wład. 61.05 Wład. 61.10 Wład. 61.15 Wład. 61.20 Wład. 61.25 Wład. 61.30 Wład. 61.35 Wład. 61.40 Wład. 61.45 Wład. 61.50 Wład. 61.55 Wład. 62.00 Wład. 62.05 Wład. 62.10 Wład. 62.15 Wład. 62.20 Wład. 62.25 Wład. 62.30 Wład. 62.35 Wład. 62.40 Wład. 62.45 Wład. 62.50 Wład. 62.55 Wład. 63.00 Wład. 63.05 Wład. 63.10 Wład. 63.15 Wład. 63.20 Wład. 63.25 Wład. 63.30 Wład. 63.35 Wład. 63.40 Wład. 63.45 Wład. 63.50 Wład. 63.55 Wład. 64.00 Wład. 64.05 Wład. 64.10 Wład. 64.15 Wład. 64.20 Wład. 64.25 Wład. 64.30 Wład. 64.35 Wład. 64.40 Wład. 64.45 Wład. 64.50 Wład. 64.55 Wład. 65.00 Wład. 65.05 Wład. 65.10 Wład. 65.15 Wład. 65.20 Wład. 65.25 Wład. 65.30 Wład. 65.35 Wład. 65.40 Wład. 65.45 Wład. 65.50 Wład. 65.55 Wład. 66.00 Wład. 66.05 Wład. 66.10 Wład. 66.15 Wład. 66.20 Wład. 66.25 Wład. 66.30 Wład. 66.35 Wład. 66.40 Wład. 66.45 Wład. 66.50 Wład. 66.55 Wład. 67.00 Wład. 67.05 Wład. 67.10 Wład. 67.15 Wład. 67.20 Wład. 67.25 Wład. 67.30 Wład. 67.35 Wład. 67.40 Wład. 67.45 Wład. 67.50 Wład. 67.55 Wład. 68.00 Wład. 68.05 Wład. 68.10 Wład. 68.15 Wład. 68.20 Wład. 68.25 Wład. 68.30 Wład. 68.35 Wład. 68.40 Wład. 68.45 Wład. 68.50 Wład. 68.55 Wład. 69.00 Wład. 69.05 Wład. 69.10 Wład. 69.15 Wład. 69.20 Wład. 69.25 Wład. 69.30 Wład. 69.35 Wład. 69.40 Wład. 69.45 Wład. 69.50 Wład. 69.55 Wład. 70.00 Wład. 70.05 Wład. 70.10 Wład. 70.15 Wład. 70.20 Wład. 70.25 Wład. 70.30 Wład. 70.35 Wład. 70.40 Wład. 70.45 Wład. 70.50 Wład. 70.55 Wład. 71.00 Wład. 71.05 Wład. 71.10 Wład. 71.15 Wład. 71.20 Wład. 71.25 Wład. 71.30 Wład. 71.35 Wład. 71.40 Wład. 71.45 Wład. 71.50 Wład. 71.55 Wład. 72.00 Wład. 72.05 Wład. 72.10 Wład. 72.15 Wład. 72.20 Wład. 72.25 Wład. 72.30 Wład. 72.35 Wład. 72.40 Wład. 72.45 Wład. 72.50 Wład. 72.55 Wład. 73.00 Wład. 73.05 Wład. 73.10 Wład. 73.15 Wład. 73.20 Wład. 73.25 Wład. 73.30 Wład. 73.35 Wład. 73.40 Wład. 73.45 Wład. 73.50 Wład. 73.55 Wład. 74.00 Wład. 74.05 Wład. 74.10 Wład. 74.15 Wład. 74.20 Wład. 74.25 Wład. 74.30 Wład. 74.35 Wład. 74.40 Wład. 74.45 Wład. 74.50 Wład. 74.55 Wład. 75.00 Wład. 75.05 Wład. 75.10 Wład. 75.15 Wład. 75.20 Wład. 75.25 Wład. 75.30 Wład. 75.35 Wład. 75.40 Wład. 75.45 Wład. 75.50 Wład. 75.55 Wład. 76.00 Wład. 76.05 Wład. 76.10 Wład. 76.15 Wład. 76.20 Wład. 76.25 Wład. 76.30 Wład. 76.35 Wład. 76.40 Wład. 76.45 Wład. 76.50 Wład. 76.55 Wład. 77.00 Wład. 77.05 Wład. 77.10 Wład. 77.15 Wład. 77.20 Wład. 77.25 Wład. 77.30 Wład. 77.35 Wład. 77.40 Wład. 77.45 Wład. 77.50 Wład. 77.55 Wład. 78.00 Wład. 78.05 Wład. 78.10 Wład. 78.15 Wład. 78.20 Wład. 78.25 Wład. 78.30 Wład. 78.35 Wład. 78.40 Wład. 78.45 Wład. 78.50 Wład. 78.55 Wład. 79.00 Wład. 79.05 Wład. 79.10 Wład. 79.15 Wład. 79.20 Wład. 79.25 Wład. 79.30 Wład. 79.35 Wład. 79.40 Wład. 79.45 Wład. 79.50 Wład. 79.55 Wład. 80.00 Wład. 80.05 Wład. 80.10 Wład. 80.15 Wład. 80.20 Wład. 80.25 Wład. 80.30 Wład. 80.35 Wład. 80.40 Wład. 80.45 Wład. 80.50 Wład. 80.55 Wład. 81.00 Wład. 81.05 Wład. 81.10 Wład. 81.15 Wład. 81.20 Wład. 81.25 Wład. 81.30 Wład. 81.35 Wład. 81.40 Wład. 81.45 Wład. 81.50 Wład. 81.55 Wład. 82.00 Wład. 82.05 Wład. 82.10 Wład. 82.15 Wład. 82.20 Wład. 82.25 Wład. 82.30 Wład. 82.35 Wład. 82.40 Wład. 82.45 Wład. 82.50 Wład. 82.55 Wład. 83.00 Wład. 83.05 Wład. 83.10 Wład. 83.15 Wład. 83.20 Wład. 83.25 Wład. 83.30 Wład. 83.35 Wład. 83.40 Wład. 83.45 Wład. 83.50 Wład. 83.55 Wład. 84.00 Wład. 84.05 Wład. 84.10 Wład. 84.15 Wład. 84.20 Wład. 84.25 Wład. 84.30 Wład. 84.35 Wład. 84.40 Wład. 84.45 Wład. 84.50 Wład. 84.55 Wład. 85.00 Wład. 85.05 Wład. 85.10 Wład. 85.15 Wład. 85.20 Wład. 85.25 Wład. 85.30 Wład. 85.35 Wład. 85.40 Wład. 85.45 Wład. 85.50 Wład. 85.55 Wład. 86.00 Wład. 86.05 Wład. 86.10 Wład. 86.15 Wład. 86.20 Wład. 86.25 Wład. 86.30 Wład. 86.35 Wład. 86.40 Wład. 86.45 Wład. 86.50 Wład. 86.55 Wład. 87.00 Wład. 87.05 Wład. 87.10 Wład. 87.15 Wład. 87.20 Wład. 87.25 Wład. 87.30 Wład. 87.35 Wład. 87.40 Wład. 87.45 Wład. 87.50 Wład. 87.55 Wład. 88.00 Wład. 88.05 Wład. 88.10 Wład. 88.15 Wład. 88.20 Wład. 88.25 Wład. 88.30 Wład. 88.35 Wład. 88.40 Wład. 88.45 Wład. 88.50 Wład. 88.55 Wład. 89.00 Wład. 89.05 Wład. 89.10 Wład. 89.15 Wład. 89.20 Wład. 89.25 Wład. 89.30 Wład. 89.35 Wład. 89.40 Wład. 89.45 Wład. 89.50 Wład. 89.55 Wład. 90.00 Wład. 90.05 Wład. 90.10 Wład. 90.15 Wład. 90.20 Wład. 90.25 Wład. 90.30 Wład. 90.35 Wład. 90.40 Wład. 90.45 Wład. 90.50 Wład. 90.55 Wład. 91.00 Wład. 91.05 Wład. 91.10 Wład. 91.15 Wład. 91.20 Wład. 91.25 Wład. 91.30 Wład. 91.35 Wład. 91.40 Wład. 91.45 Wład. 91.50 Wład. 91.55 Wład. 92.00 Wład. 92.05 Wład. 92.10 Wład. 92.15 Wład. 92.20 Wład. 92.25 Wład. 92.30 Wład. 92.35 Wład. 92.40 Wład. 92.45 Wład. 92.50 Wład.

